

**ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА
«СТРАХОВА КОМПАНІЯ «БРОКБІЗНЕС»
за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року**

- 1.ІНФОРМАЦІЯ ПРО ГРУППУ КОМПАНІЙ
- 2.ЗАЯВА ПРО ВІДПОВІДНІСТЬ КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАВЕРШИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ
- 3.ПЕРЕЛІК ФОРМ КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАВЕРШИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ
- 4.ІНФОРМАЦІЯ ПРО УЧАСНИКІВ ГРУПИ
- 5.ОСНОВОПОЛОЖНІ ПРИПУЩЕННЯ
6. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ
 - 6.1. Основні засоби.
 - 6.2. Фінансові інструменти.
 - 6.3. Активи, що утримуються для продажу або розподілу
 - 6.4. Інвестиційна нерухомість
 - 6.5. Орендовані активи.
 - 6.6. Резерви за зобов'язаннями та платежами
 - 6.7. Операції страхування.
 - 6.8. Визнання доходів від страхової діяльності
 - 6.9. Визнання інших доходів
 - 6.10. Визнання витрат
 - 6.11. Зобов'язання за пенсійними програмами
 - 6.12. Зобов'язання за виплатами працівникам
 - 6.13. Податок на прибуток
 - 6.14. Операції в іноземній валюті
 - 6.15. Інші положення облікової політики. Вплив зміни облікової політики.
7. ІСТОТНІ ОБЛІКОВІ СУДЖЕННЯ. ОЦІНКИ І ПРИПУЩЕННЯ
8. НОВІ СТАНДАРТИ ТА ТЛУМАЧЕННЯ
9. ГРОШОВІ КОШТИ ТА ЇХ ЕКВІВАЛЕНТИ
 - 9.1 Короткострокові депозити в банках
 - 9.2 Грошові кошти на поточних рахунках та їх еквіваленти
 - 9.3 Грошові кошти в дорозі
10. ФІНАНСОВІ ІНВЕСТИЦІЇ
11. ОСНОВНІ ЗАСОБИ, НЕМАТЕРІАЛЬНІ АКТИВИ. ІНВЕСТИЦІЙНА НЕРУХОМІСТЬ
12. ЗАЛИШОК КОШТІВ У ЦЕНТРАЛІЗОВАНИХ СТРАХОВИХ РЕЗЕРВНИХ ФОНДАХ
13. ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ ТА ПОТОЧНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ
14. РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРО СУМИ КУРСОВИХ РІЗНИЦЬ
15. ВІДСТРОЧЕНІ ПОДАТКОВІ АКТИВИ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ
16. ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ
 - 16.1. Інформація про сформований статутний капітал
 - 16.2. Резервний капітал
 - 16.3. Нерозподілений прибуток
 - 16.4. Капітал в дооцінках
 - 16.5. Інші резерви
 - 16.6. Управління капіталом

17. ВАЛОВА СУМА ОТРИМАНИХ ДОХОДІВ ВІД ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
18. ДОХОДИ ВІД ІНВЕСТИВАННЯ КОШТІВ СТРАХОВИХ РЕЗЕРВІВ
19. ЧИСТІ СТРАХОВІ ВИПЛАТИ ТА ВІДШКОДУВАННЯ
20. АДМІНІСТРАТИВНІ ВИТРАТИ ТА ІНШІ ОПЕРАЦІЙНІ ВИТРАТИ
21. ДОХОДИ (ВИТРАТИ) ВІД ЗМІНИ ІНШИХ СТРАХОВИХ РЕЗЕРВІВ
22. ВИТРАТИ НА ЗБУТ
23. ПІДПИСАНІ СТРАХОВІ ПРЕМІЇ
24. ТЕХНІЧНІ РЕЗЕРВИ СТРАХОВИКА
 - 24.1 Резерви незароблених премій
 - 24.2. Резерв заявлених, але не виплачених збитків
 - 24.3.Резерв збитків, які виникли, але не заявлені
 - 24.4.Резерв коливання збитковості та резерви катастроф
 - 24.5. Оцінка адекватності сформованих страхових зобов'язань
25. РЕЗЕРВИ З СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ
26. ВИТРАТИ З ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК
27. СТРАХОВІ ВИПЛАТИ
28. ПОВ'ЯЗАНІ СТОРОНИ
29. ПОТЕНЦІЙНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ
30. ОЦІНКА СПРАВЕДЛИВОЇ ВАРТОСТІ
31. ЦІЛІ ТА ПОЛІТИКА УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ
32. СУДЖЕННЯ ЩОДО ПЕРЕРАХУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ СКЛАДЕНОЇ НА 31.12.2019 РОКУ У ВІДПОВІДНОСТІ МСБО 29 «ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ В УМОВАХ ГІПЕРІНФЛЯЦІЇ»
33. НАЛЕЖНІСТЬ ЧЛЕНІВ ГРУПИ ДО ФІНАНСОВИХ ГРУП
34. ОЦІНКА ЗДАТНОСТІ ГРУПИ ЗДІЙСНЮВАТИ ДІЯЛЬНІСТЬ НА БЕЗПЕРЕРВНІЙ ОСНОВІ
35. ПОДІЇ ПІСЛЯ ЗВІТНОЇ ДАТИ

**ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «СТРАХОВА КОМПАНІЯ
«БРОКБІЗНЕС» за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року**

1. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ГРУППУ КОМПАНІЙ

Станом на 31.12.2019р. група компаній (далі Група) включала :

Материнська компанія – **ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «БРОКБІЗНЕС»**

Дочірня компанія - **ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «КОМПАНІЯ ЗІ СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ «БРОКБІЗНЕС»**

Номинальна вартість акції становить – 100 грн

Неконтрольована доля учасника у капіталі дочірньої компанії становить 0,02%.

**2. ЗАЯВА ПРО ВІДПОВІДНІСТЬ КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
ЗА РІК, ЩО ЗАВЕРШИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ**

Керівництво несе відповідальність за підготовку консолідованої фінансової звітності, яка достовірно відображає фінансовий стан Групи компаній станом на 31 грудня 2019 року, а також

результати його діяльності, рух грошових коштів та зміни в капіталі за рік, який закінчився 31 грудня 2019 року, у відповідності до Міжнародних стандартів фінансової звітності.

3. ПЕРЕЛІК ФОРМ КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАВЕРШИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ

Фінансова звітність Компанії підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) в редакції затвердженої Радою з Міжнародних стандартів фінансової звітності, що розміщені на сайті Міністерства фінансів України станом на 31.12.2019 р.

Відповідно до вимог МСБО 1 «Подання фінансової звітності»

Повний комплект фінансової звітності включає:

- а) консолідований звіт про фінансовий стан на кінець періоду;
- б) консолідований звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід за період;
- в) консолідований звіт про зміни у власному капіталі за період;
- г) консолідований звіт про рух грошових коштів за період;
- г) примітки до консолідованої фінансової звітності, що містять стислий виклад суттєвих облікових політик та інші пояснення;

Відповідно до Наказу Міністерства фінансів України від 07.02.2013 року за № 73 «Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» суб'єкти, що згідно законодавства складають консолідовану звітність за МСФЗ, повинні надавати:

- консолідований баланс (звіт про фінансовий стан) (далі – баланс),
- консолідований звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід) (далі – звіт про фінансові результати),
- консолідований звіт про рух грошових коштів,
- консолідований звіт про власний капітал,
- пояснювальні примітки до консолідованої фінансової звітності.

4. ІНФОРМАЦІЯ ПРО УЧАСНИКІВ ГРУПИ

МАТЕРИНЬСЬКА КОМПАНІЯ

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «БРОКБІЗНЕС»

Юридична адреса:	04050 м. Київ, вул. Білоруська, 3
Фактична адреса:	04050 м. Київ, вул. Білоруська, 3
Дата державної реєстрації	15.12.1993
Адреса сторінки в мережі Інтернет	http://www.bbs.ua/
Банківські реквізити :	рах. UA533004650000000265023021590 в АТ "Ощадбанк" у м. Києві, МФО 300465
Види діяльності згідно КВЕД : 65.12 65.20 65.21 65.22	Інші види страхування, крім страхування життя Перестрахування Оцінювання ризиків та завданої шкоди Діяльність страхових агентів, брокерів
Свідоцтво про реєстрацію фінустанови	Реєстраційний № 11101201
Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ	20344871
Сплачений статутний капітал	51 400 тис.грн
Сертифікат відповідності менеджменту якості ISO 9001:2008	У 2009 році Компанія першою на страховому ринку України отримала Сертифікат відповідності системи менеджменту якості стандарту ISO 9001:2008. В 2015 році за

	результатами ресертифікаційного аудиту системи менеджменту якості стандарту ISO 9001:2008 , ПрАТ «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «БРОКБІЗНЕС» підтвердила дію сертифікату
Акціонери	Основним акціонером Компанії є ПАТ «ЗНВКІФ «КАСКАД – ІНВЕСТ» -50% статутного капіталу; 49,997276% належить юридичній особі-нерезиденту та 0,002724% фізичній особі - резиденту
Документи, що підтверджують право на провадження страхової діяльності: ліцензії АВ №547191, АВ №547184, АВ №547205, АВ №547186, АВ №547182, АВ №547202, АВ №547204, АВ №547180, АВ №547185, АВ №547197, АВ №547183, АВ №547194, АВ №547212 АВ №547196 АВ №547199, АВ №547198, АВ №547188; АВ №547201 АВ №547207 АВ №547214 АВ №547203 АВ №547210 АВ №547209 АВ №547190 АВ №547213 АВ №547206 АВ №547211 АВ №547189 АВ №547195 від 24.11.2010 р., від 21.01.2011 р., АГ №569292, АД №039931 від 05.10.2012 р., АЕ №198617 від 12.04.2013 р., АЕ №293874 від 27.06.2014 р. та Розпорядження N 2792 від 17.11.2015 р	

12.12.2019р. Протоколом Загальних зборів акціонерів було затверджено нову редакцію Статуту Приватного акціонерного товариства «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «БРОКБІЗНЕС» під реєстраційним номером: 1 074 00 2125 28.

12.12.2019р. Протоколом Загальних зборів акціонерів було затверджено нову редакцію Статуту ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «КОМПАНІЯ ЗІ СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ «БРОКБІЗНЕС» під реєстраційним номером: 1 074 02 7737 52.

18.11. 2019р. ПрАТ «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «БРОКБІЗНЕС» отримала підтвердження рейтингу на рівні **uaAA-** за національною шкалою від РА «Експерт-Рейтинг»

Станом на 31 грудня 2019 року Компанія мала 5 філій та 39 інших структурний підрозділ

Найменування	місцезнаходження	телефони
Київська регіональна філія	04050, м. Київ, вул. Білоруська, 3 офіс 2	(044)331-01-52
Київська філія	04050 м.Київ, вул. Білоруська, 3, офіс 4	(044)277-21-61
Третя Київська філія	07400 Київська область, м. Бровари, вул. Металургів, 51	(044)277-21-61
Харківська філія	61057 м.Харків, вул. Чернишевська, 13, оф.611	(057)719-52-26
Друга Львівська філія	79007 м. Львів, вул. Данилишина, 6	(0322)95-76-06

ПрАТ «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «БРОКБІЗНЕС» є засновником та володіє 99,98% акцій ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «КОМПАНІЯ ЗІ СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ «БРОКБІЗНЕС»

ДОЧІРНЯ КОМПАНІЯ
«ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «КОМПАНІЯ ЗІ СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ «БРОКБІЗНЕС»

Юридична адреса:	04050, Україна, м. Київ, вул. Білоруська, 3
Фактична адреса:	04050, Україна, м. Київ, вул. Білоруська, 3

Дата державної реєстрації	15.11.2007 р.
Адреса вебсайта	www.bbs-life.com.ua
Банківські реквізити :	П/р UA713226690000026501300629490 в ГУ по м. Києву та Київській області АТ «ОЩАДБАНК», МФО 322669
Види діяльності згідно з ЄДРПОУ	65.11 Страхування життя
Реєстраційний номер у реєстрі фінансових установ	11102177
Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ	35529829
Документи ,що підтверджують право на здійснення відповідних видів страхування:	Ліцензія страхування життя АВ №500008 від 14.04.2011 р. строк дії з 17.04.2008 р. безстрокова
Основний акціонер, що володіє суттєвою часткою у статутному капіталі Компанії	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «БРОКБІЗНЕС»
Дата затвердження фінансової звітності	31.01.2020р.

Дата затвердження консолідованої фінансової звітності 26 лютого 2020 року.

5. ОСНОВОПОЛОЖНІ ПРИПУЩЕННЯ

Дану фінансову звітність було підготовлено на основі методу нарахування (за винятком звіту про рух грошових коштів). Відповідно до цього методу, результати операції визнаються за фактом їх здійснення (а не за фактом отримання або витрачання грошових коштів або їх еквівалентів), відображаються в облікових записках і включаються у фінансову звітність періодів, до яких відносяться.

Дана фінансова звітність була підготовлена з урахуванням пріоритету економічного змісту над юридичною формою.

Дана фінансова звітність була підготовлена на основі історичної вартості, за винятком оцінки фінансових інструментів за справедливою вартістю у відповідності до МСФЗ 9 «Фінансові інструменти: Визнання та оцінка» та страхових зобов'язань, що оцінюються у відповідності до МСФЗ 4 «Страхові контракти».

Група застосовує відповідні до МСФЗ методи визначення справедливої вартості.

Основою визначення справедливої вартості є припущення, що Група діє безперервно і не має ні наміру, ні потреби ліквідувати чи суттєво скоротити обсяг своєї діяльності або здійснювати операції за несприятливих умов.

Фінансові інструменти, щодо яких Група визначає справедливу вартість, є такими, що мають котирування на активному ринку, їх ціни регулярно доступні та відображають фактичні і регулярно здійснювані ринкові операції між незалежними сторонами.

Існування опублікованих цін котирування на активному ринку є, як правило, найкращим доказом справедливої вартості, який застосовується Група для оцінки фінансового інструменту.

Оцінка дебіторської та кредиторської заборгованості Групи здійснюється первісно за її номінальною (контрактною) вартістю, в подальшому базуючись на припущенні того, що дебіторська та кредиторська заборгованість є короткостроковою, Група вважає, що її номінальна вартість є справедливою і не амортизується.

Дана фінансова звітність була підготовлена на основі припущення, що Група є підприємством, яке здатне продовжувати свою діяльність на безперервній основі у найближчому майбутньому. Це припущення передбачає реалізацію активів і виконання зобов'язань в ході звичайної діяльності. Управлінський персонал та акціонери мають намір і в подальшому продовжувати свою діяльність.

Управлінський персонал Групи вважає припущення щодо здатності Групи продовжувати свою діяльність на безперервній основі прийнятним.

Ця фінансова звітність є консолідованою фінансовою звітністю Групи.

Допущення і застосовані на їх основі розрахункові оцінки, що стосуються формування резерву під знецінення дебіторської заборгованості по операціях страхування, по формуванню страхових резервів, по відображенню умовних доходів та зобов'язань, постійно аналізуються на предмет необхідності їх зміни. Зміни в попередніх оцінках визнаються у звітному періоді, коли ці оцінки були переглянуті, і у всіх наступних періодах, порушених зазначеними змінами.

6. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ

Основні принципи облікової політики, викладені нижче, застосовувалися послідовно при складанні цієї фінансової звітності.

6.1. Основні засоби.

До основних засобів відносяться матеріальні активи, в яких очікуваний строк експлуатації для використання у наданні послуг, в адміністративних цілях більше одного року, термін корисного використання перевищує 1 рік, та є ймовірність отримання майбутніх економічних вигід, первісна вартість яких більша за 6000 грн.

Основні засоби обліковуються за моделлю собівартості і відображаються за собівартістю за вирахуванням накопиченого зносу та накопичених збитків від зменшення корисності.

Вартість придбання включає витрати, які безпосередньо відносяться до придбання активу.

Якщо одиниці основних засобів складаються з суттєвих компонентів, що мають різні строки корисного використання, вони обліковуються як окремі одиниці основних засобів. Прибутки та збитки від вибуття одиниці основних засобів визначаються шляхом порівняння надходжень від її вибуття з її балансовою вартістю та визнаються за чистою вартістю за рядками «Інші доходи» або «Інші витрати» у прибутку чи збитку. Після продажу переоцінених активів всі пов'язані з продажем суми, включені до резерву переоцінки, переносяться до накопиченого нерозподіленого прибутку.

Подальші витрати, понесені на заміну частини одиниці основних засобів, визнаються у балансовій вартості такої одиниці, якщо існує ймовірність того, що така частина принесе Групі майбутні економічні вигоди, а її вартість може бути достовірно оцінена. При цьому припиняється визнання балансової вартості заміненої частини.

Витрати на поточне обслуговування основних засобів визначаються у складі прибутку або збитку за період, у якому вони були понесені.

Знос нараховується на одиниці основних засобів з дати їх встановлення та готовності до експлуатації, а для активів, створених за рахунок власних ресурсів – з дати завершення створення активу та його готовності до використання. Знос нараховується на вартість придбання активу за вирахуванням його ліквідаційної вартості. Значні компоненти активу оцінюються окремо, і якщо строк корисного використання будь-якого компонента відрізняється від строків корисного використання решти компонентів активу, знос такого компонента нараховується окремо.

Ліквідаційна вартість встановлена на рівні нуля. Ліквідаційну вартість та строк корисної експлуатації активу Група переглядає на кінець кожного фінансового року.

Обліковою одиницею бухгалтерського обліку основних засобів прийнято об'єкт основних засобів.

Знос основних засобів визнається у складі прибутку або збитку.

Класифікацію методів амортизації і строків корисного використання основних засобів встановлено по групах:

групи об'єктів	Строк корисного використання (років)
Будинки та споруди	20
Обладнання охорони та сигналізації	5
Комп'ютери та обладнання до них, принтери, банкомати, телефони	5
Копіювальні машини	5
Кондиціонери, холодильне обладнання, аудіо та відеотехніка	4
Касове обладнання	4

Автотранспорт	5
Меблі, сейфи	6-9
Вивіски	4
Інші	12

Земля та незавершені капітальні вкладення не амортизуються.

Знос поліпшень орендованих активів нараховується протягом менш тривалого з двох строків: строку оренди або строку їх корисного використання, крім випадків, коли існує обґрунтована впевненість у тому, що Група отримає право власності на відповідні активи до кінця терміну оренди.

Амортизація нематеріальних активів проводиться за прямолінійним методом

По групі встановлені наступні строки корисного використання нематеріальних активів:

Групи об'єктів нематеріальних активів	Строк корисного використання (років)
Права на об'єкти промислової власності	5
Інші нематеріальні активи	10
Авторські та суміжні з ними права	5
Ліцензії на впровадження страхової діяльності	Безстрокові

Ліцензії на впровадження страхової діяльності є активами з невизначеним строком використання, тому їх облік здійснюється без нарахування амортизації.

При проведенні річної інвентаризації Компанія здійснює оцінку стану основних засобів та нематеріальних активів на предмет зменшення корисності.

6.2. Фінансові інструменти.

З набуттям чинності МСФЗ 9 «Фінансові інструменти». Компанією з 01.01.2018 року внесені відповідні зміни до облікової політики при першому застосуванні МСФЗ 9 та використовує при первісному визнанні кожного нового активу розподіл активів за нижченаведеними класами.

МСФЗ 9 передбачає три класи фінансових активів, до кожного з яких застосовуються правила оцінки та визнання прибутків та збитків:

Первісне визнання фінансових активів здійснюється за справедливою вартістю.

Подальша оцінка здійснюється відповідно до наступної класифікації:

- а) за амортизованою вартістю;
- б) за справедливою вартістю з визнанням змін в іншому сукупному доході;
- в) за справедливою вартістю з визнанням змін в прибутку або збитку.

Цей розподіл здійснюється відповідно до двох критеріїв:

- характеристики договірних грошових потоків (чиє вони виключно виплатою основної суми боргу та відсотків на неї) та
- бізнес-моделі, яка застосовується до цих активів (утримуються активи для погашення чи для продажу, чи для обох цілей).

Оцінка інструментів капіталу.

Інструментами капіталу є фінансові інвестиції в акції підприємств. За своєю природою такі інвестиції не дають права на отримання грошових коштів, а будь-які платежі за ними прямо залежать від результатів діяльності емітента. Грошові потоки за інструментами капіталу ніколи не є виплатами основного боргу та відсотків. Такі активи мають обліковуватися за справедливою вартістю через прибуток та збиток. МСФЗ 9 не робить винятку для інвестицій, що не мають котирувань (на відміну від МСБО 39). Визначення їх справедливої вартості є досить складний процес. Щоб пом'якшити вплив переоцінки інструментів капіталу на фінансовий результат, МСФЗ 9 дозволяє для кожного окремого інструменту прийняти рішення переоцінювати його через інший сукупний дохід замість прибутку або збитку. Таке рішення має бути прийняте та належними чином

оформлене на дату першого застосування МСФЗ 9 для наявних інвестицій в інструменти капіталу та на дату первісного визнання для інвестицій, що придбаватимуться у подальшому. Це рішення не може бути переглянуто в майбутньому, а отже, відповідні інвестиції будуть переоцінюватися через інший сукупний дохід аж до їх вибуття. При цьому, дивіденди від них все одно визнаються в прибутку або збитку, але всі інші зміни справедливої вартості ніколи не переносяться до прибутку або збитку, навіть при вибутті. Можливість переоцінки інструментів капіталу через інший сукупний дохід передбачена лише для активів, які відповідають визначенню інструментів капіталу в МСБО 32 «Фінансові інструменти: подання». За визначенням МСБО 32, інвестиції в частки ТОВ, учасники яких мають право вийти з товариства та забрати свою частку грошима, або в паї інвестиційних фондів, які мають обмежений строк діяльності або зобов'язані викуповувати свої паї інвесторів, не є інструментами капіталу.

Боргові цінні папери.

До них відносяться наступні інвестиції: ОВДП, облігації інших підприємств та банків. Для таких цінних паперів важливо визначити бізнес-модель. Можливі три варіанти:

1. Бізнес-модель утримання для продажу, хоча деякі інвестиції утримуються аж до дати погашення. Такі інвестиції мають оцінюватися за справедливою вартістю з відображенням сум переоцінки у прибутку або збитку.
2. Бізнес-модель змішана. Вимагає обліку за справедливою вартістю через інший сукупний дохід за умови критерію дотримання договірних грошових потоків.
3. Бізнес-модель утримання до погашення. Що стосується договірних грошових потоків, то їх умови не містять нічого, крім погашення основного боргу та відсотків. Можливість дострокового викупу облігацій не становить проблем, якщо викуп відбувається за номінальною вартістю зі сплатою нарахованих відсотків. Обліковується через прибутки і збитки.

Дебіторська заборгованість.

Дебіторська заборгованість утримується для отримання платежів від дебіторів, тобто утримується до погашення, як того і вимагає облік за амортизованою вартістю.

Банківські депозити.

Короткострокові банківські депозити розглядаються як еквівалент грошових коштів відповідно до МСБО 7 «Звіт про рух грошових коштів». Умови депозитів, як правило, відповідають критерію договірних грошових потоків, що містять лише погашення основного боргу та відсотків на нього, тобто дозволяється за амортизованою вартістю.

Знецінення фінансових інструментів.

МСФЗ 9 змінює підходи до формування резервів під знецінення фінансових активів - модель "понесених збитків", яка використовується в МСБО 39, замінюється на модель "очікуваних збитків".

Вимоги до знецінення (зменшення корисності) МСФЗ 9 застосовуються не для всіх фінансових інструментів, а лише до боргових активів, що оцінюються за амортизованою вартістю та за справедливою вартістю через інший сукупний дохід. МСФЗ 9 вимагає створення резервів під очікувані кредитні збитки, тобто збитки під знецінення, яке може статися у майбутньому, навіть з мінімальною ймовірністю. Очікувані кредитні збитки за МСФЗ завжди більші нуля, оскільки неможливо припустити, що заборгованість завжди буде повернута у повному обсязі. В усіх можливих сценаріях.

Знецінення фінансових активів

Наприкінці кожного звітного періоду Група оцінює, наявністю об'єктивних свідчень того, що корисність фінансового активу або групи фінансових активів зменшується.

Припинення визнання.

Визнання фінансового активу (або, частини фінансового активу або частини групи аналогічних фінансових активів) припиняється, якщо:

- термін дії прав на отримання грошових потоків від активу минув;

– Група передала свої права на отримання грошових потоків від активу або взяла на себе зобов'язання по виплаті третій стороні одержуваних грошових потоків у повному обсязі та без істотної затримки по «транзитній» угоді; і або

(а) Група передала практично всі ризики і вигоди від активу, або

(б) Група не передала, але й не зберігає за собою, практично всі ризики і вигоди від активу, але передала контроль над цим активом.

МСФЗ 9 "Фінансові інструменти" не застосовується до часток участі в асоційованих та спільних підприємствах, що обліковуються за методом участі в капіталі відповідно до МСБО 28 «Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства» застосовується суб'єктами господарювання, які є інвесторами, що мають спільний контроль над об'єктом інвестування.

Метод участі в капіталі – це метод обліку, за яким інвестицію первісно визнають за собівартістю, а потім коригують відповідно до зміни частки інвестора в чистих активах об'єкта інвестування після придбання. Прибуток чи збиток інвестора включає частку інвестора в прибутку чи збитку об'єкта інвестування, а інший сукупний дохід інвестора включає його частку в іншому сукупному доході об'єкта інвестування.

Класифікація та оцінка фінансових зобов'язань.

У порівнянні з МСБО 39, МСФЗ 9 не суттєво змінює підхід до оцінки та класифікації фінансових зобов'язань. Єдиний нюанс – це облік модифікації, тобто зміни договірних умов зобов'язання. За МСБО 39 ефект таких модифікацій обліковувався шляхом коригування ефективної ставки відсотка і таким чином визнавався протягом решти строку дії зобов'язання як зменшення або збільшення відсоткових витрат. МСФЗ 9 вимагає визнавати такий ефект у прибутку або збитку одразу в момент модифікації шляхом коригування балансової вартості зобов'язання і надалі обліковувати зобов'язання за первісною ефективною ставкою.

Фінансові зобов'язання.

Групи може мати наступні фінансові зобов'язання:

*дивіденди, що підлягають виплаті акціонерам,
кредиторська заборгованість;
зобов'язання за договорами страхування.*

Кредиторська заборгованість, пов'язана зі страховою діяльністю та зобов'язання за страховими контрактами будуть розглянуті окремо.

Група класифікує свої фінансові зобов'язання при їх первісному визнанні. Оцінка фінансових зобов'язань здійснюється за тими ж принципами що і оцінка фінансових активів.

Кредиторська заборгованість за послуги – включає розрахунки з постачальниками та підрядниками за одержані товарно-матеріальні цінності, виконанні роботи і надані послуги, в тому числі з компаніями – перестраховиками і посередниками щодо продажу послуг *Групи*.

Інша поточна кредиторська заборгованість – включає розрахунки за усіма видами платежів до бюджету, включаючи податки з працівників підприємства, розрахунки з підзвітними особами, розрахунками за страхуванням, розрахунки за іншими операціями, в тому числі розрахунки із страхувальниками за страховими випадками.

Тестування на знецінення фінансових зобов'язань *Група* проводить аналогічно тесту на знецінення фінансових активів.

Припинення визнання. Визнання фінансового зобов'язання в балансі припиняється якщо зобов'язання погашено, анульовано або термін його дії минув.

Якщо фінансове зобов'язання замінюється іншим зобов'язанням перед тим самим кредитором на суттєво інших умовах, або якщо умови наявного зобов'язання значно змінені, така заміна або зміни враховуються як припинення визнання первісного зобов'язання і початок визнання нового зобов'язання, а різниця в їх балансовій вартості визнається у звіті про фінансові результати.

Інші фінансові активи:

- грошові кошти та їх еквіваленти;
- позики та дебіторська заборгованість;
- активи перестраховування.
- залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах.

Фінансові активи, що переоцінюються *Групою* за **справедливою вартістю**, відображаються в балансі у складі довгострокових фінансових інвестицій за справедливою вартістю, а зміни справедливої вартості **визнаються у складі прибутку та збитку за період**.

Дебіторська заборгованість за операціями страхування, перестраховування та інша дебіторська заборгованість

Позики та дебіторська заборгованість є не котирувані на активному ринку фінансові активи, що передбачають одержання фіксованих або тих, що можуть бути достовірно визначеними платежів.

Дебіторська заборгованість за страховими послугами – це дебіторська заборгованість, що виникла в результаті реалізації послуг Компанії своїм страхувальникам, і є дебіторською заборгованістю, що не призначена для перепродажу, яка обліковується за амортизованою вартістю (контрактною вартістю за вирахуванням резерву збитків від знецінення).

Дебіторська заборгованість від перестраховиків за страховими виплатами визнається у момент визнання кредиторської заборгованості за відповідними страховими виплатами.

Дебіторська заборгованість від страхових агентів, брокерів та посередників визнається за сумами премій, отриманих ними та наданої звітності щодо цих премій, але не переданих страховику до закінчення звітного періоду. Премії обліковуються до відрахування комісій, що сплачуються посередникам.

Група створює резерв збитків від знецінення дебіторської заборгованості, що ґрунтується на її оцінці понесених збитків відносно дебіторської заборгованості від страхової діяльності, іншої дебіторської заборгованості. Основними складовими цього резерву є окремо оцінюваний збиток, що відноситься до окремих значних ризиків, та збиток, що оцінюється на підставі індивідуального аналізу кожного дебітора.

Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах – це сума активів Компанії, яка є забезпеченням резервних фондів МТСБУ, що належать страховику, та які перебувають в управлінні МТСБУ відповідно до вимог чинного законодавства (фонд захисту потерпілих та фонд страхових гарантій). Залишок коштів Компанії у МТСБУ спочатку визнається за сумою платежів, здійснених до централізованих страхових резервних фондів під управлінням МТСБУ. Крім того, цей залишок збільшується на суму додаткових коштів, які у подальшому відраховуються до МТСБУ, і зменшується на суму страхових виплат та пов'язаних з ними витрат, які відшкодовуються МТСБУ за рахунок цих коштів у частці, віднесеній на страховика. Процентні доходи, зароблені за залишком коштів у МТСБУ, визнаються у складі фінансового доходу та призводять до збільшення залишку коштів Компанії у МТСБУ. Оскільки залишок коштів у МТСБУ не має фіксованого строку, **він відноситься до категорії фінансових активів для подальшого** отримання грошових коштів і обліковується відповідним чином згідно з вимогами МСФЗ 9 «Фінансові інструменти». Станом на кінець кожного звітного періоду страховики оцінюють залишок коштів у МТСБУ за справедливою вартістю з урахуванням його імовірного очікуваного відшкодування та процентного доходу до отримання. Зменшення вартості залишків на підставі знецінення коштів відображається через фінансовий результат у періоді, коли прийнято рішення про визнання таких збитків Президією МТСБУ.

Договори перестраховування як фінансові інструменти.

Група здійснює перестраховування ризиків за договорами страхування і отримує суми перестрахових відшкодувань у відповідності до умов договорів перестраховування. Передані ризики за договорами перестраховування, згідно із Законом України «Про страхування», не звільняють від відповідальності за договорами страхування.

Обсяг страхових зобов'язань перестраховика, що зменшують страхові зобов'язання *Групи*, на кожну звітну дату оцінюється одночасно з розрахунком страхових резервів. Одночасно, на кожну звітну дату *Група* переглядає частки перестраховиків у страхових зобов'язаннях на предмет їх знецінення. *Група* моніторить фінансовий стан перестраховика. Договорами перестрахування передбачено надання перестраховиком проміжної фінансової звітності та інших даних щодо платоспроможності перестраховика.

Дебіторська і кредиторська заборгованість за договорами перестрахування є короткостроковою і оцінюються згідно відповідних МСФЗ.

Зазначені оцінки фінансових активів і фінансових зобов'язань забезпечує достовірність та співставність показників фінансової звітності *Групи*.

6.3. Активи, що утримуються для продажу або розподілу

Довгострокові активи чи групи вибуття, що включають активи чи зобов'язання, відшкодування вартості яких очікується за рахунок продажу або розподілу, а не постійного використання, класифікуються як утримувані для продажу або розподілу.

Безпосередньо перед віднесенням активів чи компонентів групи вибуття до категорії утримуваних для продажу виконується їх переоцінка відповідно до облікової політики *Групи*. Після цього активи чи група вибуття оцінюються за меншою з двох величин: за балансовою вартістю чи за справедливою вартістю за вирахуванням витрат на реалізацію. Збитки від зменшення корисності після початкової класифікації активів як утримуваних для продажу або розподілу та подальші прибутки чи збитки від переоцінки визнаються в прибутку або збитку. Прибутки, що перевищують кумулятивний збиток від зменшення корисності не визнаються.

Амортизація чи знос на довгострокові активи, що класифікуються як утримувані для продажу або розподілу, не нараховуються.

6.4. Інвестиційна нерухомість

Представляє собою офісні приміщення та інше нерухоме майно, які утримуються з метою отримання довгострокових доходів від оренди або приросту вартості та не використовуються *Групою*. Інвестиційна нерухомість первісно оцінюється за собівартістю, включаючи витрати на здійснення операції. Після первісного визнання інвестиційна нерухомість відображається за переоціненою вартістю, яка являє собою справедливу вартість на дату переоцінки та визначається на основі ринкових даних за допомогою професійних незалежних оцінювачів, за вирахуванням накопичених у подальшому збитків від знецінення. Переоцінка здійснюється з достатньою регулярністю таким чином, щоб балансова вартість інвестиційної нерухомості не відрізнялася істотно від вартості, яка була б визначена з використанням справедливої вартості на звітну дату. Прибутки або збитки, які виникають в результаті зміни справедливої вартості інвестиційної нерухомості, включаються до складу прибутку або збитку того періоду, у якому вони виникають.

6.5. Оренда.

01.01.2019 року набув чинності МСФЗ 16 «Оренда», що замінив МСБО 17. Цей стандарт встановлює принципи визнання, оцінки, подання оренди та розкриття інформації про неї. Мета полягає у тому, щоб забезпечити надання орендарями та орендаторами доречної інформації у такий спосіб, щоб ці операції були подані достовірно.

Застосування цього стандарту не мало суттєвого впливу на фінансову звітність *Групи*. Обліковою політикою *Групи* прийнято рішення вважати оренду новою орендою і не застосовувати вимоги МСФЗ 16 до короткострокової оренди та визнавати орендні платежі, пов'язані з такою орендою, як витрати на прямолінійній основі протягом строку оренди.

Договорів з фінансової оренди у відповідності до вимог МСФЗ 16 *Група* не має.

6.6. Резерви за зобов'язаннями та платежами

Резерви за зобов'язаннями та платежами визнаються, коли *Група* має поточне юридичне або конструктивне зобов'язання в результаті подій, що сталися в минулому, коли існує ймовірність того, що погашення зобов'язання призведе до відтоку ресурсів, що являють собою економічні вигоди, і коли існує можливість з достатнім ступенем точності оцінити суму зобов'язання.

6.7. Операції страхування.

Довідково:

На 31.12.2019 МСФЗ 4 на сайті Міністерства фінансів відсутній. Його замінено МСФЗ 17 «Страхові контракти». Офіційно дата набуття ним чинності 01.01.2021 або пізніше. Якщо суб'єкт господарювання застосовує цей стандарт раніше - він повинен це розкрити. МСФЗ 17 скасовує МСФЗ 4. У п.8 розкрито нашу думку щодо застосування МСФЗ 17. Тому посилання на МСФЗ 4 ми вважаємо доречними

Договори страхування та перестрахування

Всі договори (контракти), укладені *Групою* відповідно до отриманих ліцензій на право здійснення страхової діяльності, аналізуються на предмет відповідності критеріям визнання договору страхування (страхового контракту) МСФЗ 4, а саме:

- чи є на початок дії договору невизначеність (або ризик) щодо хоча б одного з трьох моментів:
 - **ймовірності настання страхового випадку;**
 - **періоду його настання;**
 - **розміру можливої компенсації не можна передбачити.**

Договір (контракт) є договором страхування тільки в тому випадку, якщо він передає **значний страховий ризик**. Визнання страхових премій підтверджується фактом передачі страхового ризику страховику. Страхові премії не визнаються у звітності та не підлягають нарахуванню без дотримання цієї вимоги. Датою визнання факту прийняття страховиком страхового ризику є дата сплати страхової премії, якщо інше не передбачено договором (контрактом) страхування.

За договорами, що передбачають сплату страхової премії в розстрочку, застосовується метод нарахування – доходом, що враховується при розрахунку заробленої премії, визнається вся страхова премія, що є платою страхового ризику, переданого страховику.

Страхові премії, що відносяться до звітного періоду, відображаються з урахуванням усіх змін та уточнень, що виникають у звітному періоді щодо цих премій, причому, додаткові премії або повернення премій розглядаються як уточнення розміру первісної премії.

При достроковому припиненні страхування несплачена частина дебіторської заборгованості страхувальників, що відноситься до періоду, в якому страхування не здійснювалося, розглядається як зменшення страхової премії.

Перестрахування. У ході нормальної діяльності *Група* передає ризики в перестрахування. Політика *Групи* передбачає перестрахування всіх значних ризиків. Сума ліміту залежить від виду страхового продукту. Договори, які *Група* укладає з перестраховиками, згідно з якими вона має право на відшкодування збитків за одним або більше договорів, емітованих *Групою* та відповідають вимогам класифікації страхових договорів, класифікуються як договори перестрахування. Договори, що не відповідають цим вимогам класифікації, відносяться до категорії фінансових активів.

Договори страхування, передані в перестрахування, не звільняють *Групу* від її зобов'язань перед власниками страхових договорів. Активи перестрахування включають суми до отримання від перестрахових компаній по виплачених відшкодуваннях, включаючи відповідні витрати на врегулювання. Кредиторська заборгованість за перестрахуванням являє собою зобов'язання *Групи* передати перестраховикам премії з перестрахування.

Група регулярно оцінює свої активи перестрахування на предмет знецінення. Якщо існує об'єктивне свідчення того, що актив перестрахування знецінено, *Група* зменшує балансову вартість цього активу до його вартості відшкодування і визнає у звіті про сукупні доходи відповідний збиток від знецінення. *Група* збирає об'єктивні свідчення знецінення активу перестрахування з використанням тих же методів, які вона застосовує до фінансових активів, що враховуються за

амортизованою вартістю. Збиток від знецінення також розраховується на підставі аналогічного методу, який застосовується до цих фінансових активів.

Зі страхування життя:

Валова сума премій за договорами страхування життя визнається як дохід періоду, до якого вона відноситься. Премії відображаються у звітності з урахуванням комісій, належних до сплати посередникам та не включають податків та зборів, які їх стосуються.

Валова сума премій за додатковими ризиками включає премії за договорами страхування, укладеними протягом року, незалежно від того, чи відносяться вони повністю або частково до більш пізнього облікового періоду. Премії визнаються з урахуванням комісій, належних до сплати посередникам без урахування податків на основі премій.

Дія договору страхування може бути достроково припинена, якщо існують об'єктивні ознаки того, що страхувальник не бажає або не може продовжувати сплачувати страхові премії. Тобто, дострокове припинення дії страхових договорів стосується переважно тих договорів, умовами яких передбачена сплата страхових премій на підставі графіку платежів. У разі дострокового припинення дії договору страхування, отримані премії відображаються у складі доходу, за винятком премій, що підлягають сплаті на дату припинення дії договору страхування. Виплати при розірванні договору страхування відображаються окремо від валової суми страхових премій.

Збитки

Чиста сума понесених збитків являє собою понесені збитки, сплачені протягом звітного року, викупні суми, які *Група* сплачує у разі добровільного припинення договору, а також змін резерву збитків.

Резерв збитків являє собою сукупну суму оцінки всіх витрат на відшкодування збитків, понесених, але не виплачених на будь-яку звітну дату, включаючи як заявлені, так і не заявлені збитки, та відповідні витрати, такі як внутрішні та зовнішні витрати на відшкодування збитків. Неврегульовані збитки оцінюються шляхом аналізу окремих збитків та створення резерву по понесених, але ще не заявлених збитках. Вимоги вигодонабувачів за полісами страхування життя у зв'язку зі смертю застрахованої особи або у зв'язку з достроковими припиненням договору відображається в обліку після отримання відповідних повідомлень. Виплати по закінченню терміну дії контракту та ануїтетні платежі відображаються в обліку, коли вони підлягають сплаті. Резерви за нерегульованими збитками не дисконтуються.

Очікувані відшкодування від перестраховиків визнаються окремо як активи. Відшкодування від перестраховиків оцінюються за методом, подібними до оцінки резерву збитків.

Аквізиційні витрати

Аквізиційні витрати включають прямі витрати, такі як комісії, сплачені страховим агентам і брокерам, та непрямі витрати, такі як адміністративні витрати, пов'язані з випуском полісів. Аквізиційні витрати визнаються в тих періодах, в яких вони понесені.

Тест адекватності зобов'язань

На кожну звітну дату *Група* здійснює тест адекватності зобов'язань з метою визначення того, чи є адекватними страхові резерви. Величина зобов'язань коригується, якщо вона є недостатньою для того, щоб забезпечити майбутні вигоди та витрати. Для проведення тесту адекватності зобов'язань використовується найбільш достовірні поточні оцінки всіх майбутніх грошових потоків за договорами страхування та відповідних витрат, таких як витрати на відшкодування збитків, інвестиційного доходу від активів, що покривають резерви. Будь-який виявлений дефіцит відображається у прибутку або збитку шляхом створення технічного резерву по ризиках, що залишилися. Збитки від знецінення в результаті тесту адекватності зобов'язань можуть бути сторновані у майбутньому тільки у випадку відсутності знецінення.

Дебіторська та кредиторська заборгованість за операціями страхування

Суми дебіторської та кредиторської заборгованості за договорами страхування та перестраховування, за розрахунками зі страховими посередниками є фінансовими інструментами та включаються до складу дебіторської та кредиторської заборгованості за операціями страхування.

6.8. Визнання доходів від страхової діяльності

В нараховані (підписані) премії включаються суми, які належать *Група* за договорами (контрактами) страхування (перестраховування), та набули чинності, незалежно від того, отримані ці

премії, чи ні. Підписані премії зменшуються на суму премій за анульованими та розірваними договорами страхування. Якщо очікується, що премії будуть сплачені кількома внесками протягом терміну дії договору страхування, то до підписаних (нарахованих) премій включають премії за весь термін дії договору страхування, якщо таким договором не передбачено інше.

Дохід від наданих послуг визначається у звіті про сукупний дохід у вигляді зароблених премій відповідно до Закону України «Про страхування» та облікової політики *Групи*. Зароблені страхові премії формуються на підставі договорів страхування, що набули чинності. Дохід визнається, якщо існує впевненість, що *Група* отримає від операцій страхування та перестрахування страхову премію за прийняття від страхувальника відповідальності за сплачений страхових ризик. Незароблена частина страхової премії, що відноситься до майбутніх періодів, визнається в страхових зобов'язаннях як технічні резерви.

6.9. Визнання інших доходів

Група отримує інший дохід, який не пов'язаний з проведенням страхової діяльності, а саме відсотки за депозитними договорами, відсотки за залишками коштів у централізованих резервних фондах (МТСБУ).

Інший дохід визнається, коли є впевненість, що *Група* отримає економічні вигоди від проведених операцій і розмір доходу можна достовірно визначити. Дохід визнається за вирахуванням витрат на його отримання в тому періоді, в якому проведена операція.

Дохід від сум, що отримуються в результаті реалізації переданого страхувальником або іншою особою права вимоги до особи, відповідальної за заподіяні збитки включає дохід, отриманий від заходів досудового врегулювання та судового захисту від третьої сторони, такої як відповідач, *Група* визначає в момент отримання суми коштів від реалізації регресних прав.

Частки страхових виплат та відшкодувань, компенсовані перестраховиками, зменшують нараховану валову суму страхових виплат та страхових відшкодувань.

6.10. Визнання витрат

Група несе витрати на здійснення основної операційної діяльності, а також інші витрати, які не пов'язані із надання послуг зі страхування.

Витрати признаються в звіті про сукупний прибуток, якщо виникає зменшення в майбутніх економічних вигодах, пов'язаних із зменшенням активу або збільшенням зобов'язання, які можуть бути достовірно оцінені.

Витрати визнаються у звіті про сукупний прибуток на основі безпосереднього зіставлення між понесеними витратами і прибутками за конкретними статтями доходів

Витрати визнаються в звіті про сукупний прибуток негайно, якщо витрати не створюють великі майбутні економічні вигоди, або коли майбутні економічні вигоди не відповідають або перестають відповідати вимогам визнання активу в звіті про фінансовий стан.

Платежі до МТСБУ, інші ніж платежі безпосередньо до централізованих страхових резервних фондів (наприклад, платежі до Фонду попереджувальних заходів), визнаються витратами того періоду, в якому вони виникли.

6.11. Зобов'язання за пенсійними програмами

Група нараховує та сплачує єдиний соціальний внесок у відповідності до вимог законодавства України.

6.12. Зобов'язання за виплатами працівникам

Група не здійснює інших виплат працівникам, ніж виплати із заробітної плати та виплат, що прирівнюються до заробітної плати, та не має інших зобов'язань.

6.13. Податок на прибуток

Поточні витрати на сплату податку з основної діяльності розраховуються згідно вимог українського податкового законодавства.

Для цілей фінансової звітності поточні витрати з податку на прибуток коригуються на суми відстрочених податків, що виникають із-за наявності тимчасових різниць між балансовою вартістю активів та зобов'язань і їх вартістю, що обліковується для цілей оподаткування. За наявності такі коригування приводять, за необхідності, до відображення у звітності відстрочених податкових активів та відстрочених податкових зобов'язань.

Для визначення витрат з податку за основною діяльністю, а також з податку на прибуток від іншої діяльності, застосовується метод розрахунку зобов'язань по звіту про фінансовий стан. Сума активів і зобов'язань по відстроченому оподаткуванню розраховується на основі очікуваної ставки податку, яка повинна бути застосована в тих роках, коли сума тимчасових різниць може бути відшкодована або реалізована.

Відстрочені податкові активи визнаються лише в тих випадках, коли існує вірогідність того, що майбутньої суми прибутку до оподаткування буде досить для реалізації відстрочених податкових активів. На кожен дату складання звіту про фінансовий стан *Група* переоцінює невизнані відстрочені податкові активи. *Група* визнає раніше не визнаний відстрочений податковий актив тільки в частині, в якій існує вірогідність його реалізації при отриманні майбутніх прибутків, що підлягають оподаткуванню. І навпаки, *Група* зменшує балансову вартість відстроченого податкового активу у разі, коли зникає вірогідність повної або часткової реалізації такого активу в майбутніх прибутках.

З 01.01.2015 року до Податкового кодексу внесено суттєві зміни щодо оподаткування прибутку від страхової діяльності.

Страхові компанії було переведено на загальну систему оподаткування за ставкою 18%, а також залишено, як складову частину податку на прибуток, податок на доходи від надходжень страхових премій за ставкою 3%. Тобто, страхові премії за договорами страхування фактично оподатковуються двічі: за ставкою 3% від валового надходження та за ставкою 18% у складі зароблених страхових премій.

Беручи до уваги нестабільність податкової політики держави, оцінка відстрочених податкових активів і зобов'язань щодо податку на прибуток Компанії проводилась на основі суджень керівництва Компанії, і базувалась на інформації, яка була в його розпорядженні на момент складання цієї фінансової звітності.

6.14. Операції в іноземній валюті

Операції в іноземних валютах перераховуються у гривні за курсами обміну, що діють на дату здійснення операції. Монетарні активи та зобов'язання, що номіновані в іноземних валютах на звітну дату, перераховуються у гривні за курсом обміну, що діє на цю дату. Прибутки або збитки від курсових різниць по монетарних статтях є різниця між амортизованою вартістю у функціональній валюті на початок періоду, скоригованою з урахуванням ефективного відсотка та платежів за період, та амортизованою вартістю в іноземній валюті, перерахованій за курсом обміну на кінець звітного періоду. Курсові різниці, що виникають при перерахуванні, визнаються у прибутку або збитку. Немонетарні статті, які оцінюються за історичною собівартістю в іноземній валюті, перераховуються за курсом обміну, що діє на дату операції.

МСБО 21 розподіляє курсові доходи (витрати між звичайними доходами (витратами) та тими, що відносяться до іншого сукупного доходу та не передбачає розподіл курсових різниць на операційні та не операційні. МСБО 1 «Подання фінансової звітності» вимагає прибутки від курсових різниць подавати на нетто-основі та відображати у звіті про сукупний дохід окремою статтею. Але, враховуючи, що *Група* надає звітність за МСФЗ за формами, затвердженими Міністерством фінансів, було прийнято рішення відображати курсові різниці як доходи (витрати) від операційної різниці.

Управлінський персонал вважає, що офіційні курси НБУ надають найкращі наближення до поточних обмінних курсів, що діють на звітну дату. Тобто, при підготовці цього фінансового звіту керівництво застосовує для монетарних статей офіційні курси НБУ, отримані з офіційно опублікованих джерел для перерахунку операцій і залишків в іноземній валюті.

Курси обміну гривні, які були використані при підготовці цієї звітності наступні:

Валюта	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.
Долар США	23,68620	27,688264
Євро	26,42200	31,714138
<u>XAU</u>	35802,1700 за 1 трійську унцію	35364,8350 за 1 трійську унцію

6.15. Інші положення облікової політики. Вплив зміни облікової політики.

Вплив зміни облікової політики на події і операції, що відбуваються (відбувались) в Групі

Доцільність зміни того чи іншого положення облікової політики *Групи* встановлюється у разі:

- змін статутних вимог (тобто при внесенні змін до статуту Компанії);
- змін вимог органу, що затверджує стандарти бухгалтерського обліку (вносяться зміни чи доповнення до тих чи інших стандартів);
- зміни забезпечать достовірніше відображення подій або операцій у фінансовій звітності *Групи*.

Вплив зміни облікової політики на події й операції минулих періодів *Група* відображає у звітності шляхом:

- коригування сальдо нерозподіленого прибутку на початок звітного року;
 - повторного надання порівняльної інформації стосовно попередніх звітних періодів;
- Зміна облікової політики, вибір відображення впливу зміни на облікову політику *Групи* розкриває й обґрунтовує у примітках до фінансової звітності за поточний звітний період.

Облікова політика застосовується щодо подій і операцій з моменту їх виникнення.

Не є зміною облікової політики встановлення облікової політики для:

- подій або операцій, які відрізняються за змістом від попередніх подій або операцій;
- подій або операцій, які не відбувались раніше.

Якщо неможливо розрізнити зміну облікової політики та облікових оцінок, то це розглядається і відображається як зміна облікових оцінок.

*Не є зміною облікової політики *Групи* зміна визначення облікових оцінок.*

Облікова оцінка – це попередня оцінка, яка використовується *Групою* з метою розподілу витрат і доходів між відповідними звітними періодами. Вона може бути переглянута, якщо змінюються обставини, на яких вона ґрунтувалася, або отримано додаткову інформацію. Зміни облікових оцінок впливають тільки на майбутнє і не стосуються минулого.

Наслідки змін в облікових оцінках *Група* включає до тієї статті звіту про фінансові результати, яка раніше застосовувалась для відображення доходів або витрат, пов'язаних з об'єктом такої оцінки, в тому періоді, в якому відбулася зміна, а також в наступних періодах, якщо зміна впливає на ці періоди.

Внесення змін до облікової політики, що стосуються майбутніх періодів, застосовуються з початку нового звітного періоду, і оформлюється відповідним наказом про внесення змін до облікової політики.

У випадках, коли *Група* розпочинає здійснювати нові операції, або у випадку змін окремих законодавчих норм, введення положень з обліку, яких *Група* не могло передбачити заздалегідь, зміни в облікову політику можуть бути внесені протягом звітного періоду (року) і застосовуватися *Групою* з дати затвердження таких змін.

Керівництво вважає, що декларуючи перехід до складання фінансової звітності за МСФЗ з 01.01.2012 року та керуючись Законом № 3332 — Закон України від 12.05.2011 р. № 3332-VI «Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» для складання консолідованої фінансової звітності *Групи* у звітному періоді здійснювала відповідні послідовні процедури із застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності (за текстом — МСФЗ), якщо вони не суперечать Закону «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні».

7. ІСТОТНІ ОБЛІКОВІ СУДЖЕННЯ. ОЦІНКИ І ПРИПУЩЕННЯ

При підготовці консолідованої фінансової звітності згідно з МСФЗ керівництво *Групи* повинно робити оцінки та припущення, які мають вплив на відображені суми активів та зобов'язань, розкриття умовних активів та зобов'язань на дату підготовки фінансової звітності згідно з МСФЗ та відображені суми доходів та витрат протягом звітного періоду. Фактичні результати можуть відрізнятися від таких оцінок. Оцінки, покладені в основу припущення, постійно переглядаються. Зміни бухгалтерських оцінок визнаються у тому періоді, в якому вони відбуваються, а також в інших майбутніх періодах.

Оцінка зобов'язань за договорами страхування

Технічні резерви

Формування страхових резервів та прав вимоги до перестраховиків стосовно відповідних технічних резервів здійснюється відповідно ст. 31 Закону України „Про страхування” та Методики формування страхових резервів за видами страхування, іншими, ніж страхування життя (затвердженої Розпорядженням Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг від 18 вересня 2018 року №1638, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 17 жовтня 2018 року за № 1169/32621).

Резерв незароблених премій.

Група розраховує **Резерв незароблених премій** (unearned premium reserve) включає частки від сум надходжень страхових платежів (страхових внесків, страхових премій), що відповідають страховим ризикам, які не минули на звітну дату.

Загальний розмір резерву незароблених премій дорівнює сумі розмірів резервів незароблених премій, розрахованих окремо за кожним видом страхування.

Розмір резерву незароблених премій розраховується методом "1/365" ("pro rata temporis") з обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів (надалі – ОСЦПВВНТЗ) та методом "1/4", визначеним Законом України «Про страхування» залежно від часток надходжень сум страхових платежів (страхових премій, страхових внесків), які не можуть бути меншими ніж 80 відсотків загальної суми надходжень страхових платежів (страхових премій, страхових внесків), за всіма іншими видами страхування.

Резерв заявлених, але не виплачених збитків

Резерв заявлених, але не виплачених збитків (reported but not settled claims reserve – RBNS) – оцінка обсягу зобов'язань страховика щодо виплат страхового відшкодування за заявленими вимогами, включаючи витрати на врегулювання збитків у розмірі 3-х відсотків від суми не виплачених збитків, які не врегульовані або врегульовані не в повному обсязі на звітну дату, та які виникли в зв'язку з подіями, що мали ознаки страхових випадків та сталися в звітному або попередніх періодах, та про факт настання яких страховика повідомлено відповідно до вимог законодавства України та/або умов договору.

Загальний розмір резерву заявлених але не виплачених збитків дорівнює сумі резервів заявлених але не виплачених збитків, розрахованих окремо за кожним видом страхування.

Резерв заявлених але не виплачених збитків визначається у розмірі середнього збитку за видом страхування, або за подібними страховими випадками в розрізі видів страхування або страхових ризиків, а після отримання орієнтовних даних щодо розміру збитку, підтверджених документально, резерв формується з використанням таких орієнтовних даних та з урахуванням затверджених процедур страховика щодо формування резерву заявлених, але не виплачених збитків.

Резерв заявлених але не виплачених збитків визначається у розмірі страхової суми за вирахуванням франшизи (або суми страхової виплати, визначеної згідно з умовами договору страхування) у разі викрадення застрахованого майна, або повної конструктивної загибелі майна, або у разі відсутності орієнтовних даних та неможливості здійснення розрахунку розміру середнього збитку.

Після отримання додаткової інформації про розмір збитку, розмір резерву заявлених але не виплачених збитків може бути переглянутий.

З огляду на політику щодо визнання збитків, *Група*, як правило, використовує найвищу оцінку збитку при формуванні резерву заявлених збитків (RBNS) за всіма видами страхування, з огляду на те, що не всі збитки підтверджені експертизою на звітну дату, а отже оцінка є більш пруденційною.

Резерв збитків, які виникли, але не заявлені.

Резерв збитків які виникли, але не заявлені (incurred but not reported claims reserve - IBNR), розраховується Компанією за договорами ОСЦПВВНТЗ на кожну звітну дату актуарно із застосуванням *ланцюгового методу (Chain Ladder)* та з обов'язкового страхування цивільної відповідальності оператора ядерної установки за ядерну шкоду, яка може бути заподіяна внаслідок ядерного інциденту, *методом прогнозної збитковості*.

Резерв витрат на врегулювання збитків

Група використовує припущення, що розмір витрат на врегулювання не перевищує 3% від розміру резерву.

На кожну звітну дату Група здійснює тестування достатності сформованих технічних резервів для майбутніх страхових випадків за поточними договорами (LAT). При проведенні тесту на достатність використовується краща оцінка, а отже враховуються всі коригування резервів, зроблені актуарієм. Перевірка адекватності страхових зобов'язань (liability adequacy test, LAT) проводиться на звітну дату по кожному виду страхування. Порівнюється розмір сформованого резерву незароблених премій, зменшеного на розмір відповідних відстрочених аквізиційних витрат, з поточною вартістю майбутніх грошових потоків за договорами, а саме вартістю майбутніх страхових виплат за договорами та витрат, пов'язаних із виконанням таких договорів, а також доходів від реалізації регресних вимог. При цьому майбутні страхові виплати оцінюються через резерв незароблених премій з врахуванням очікуваного рівня збитковості по виду страхування.

Тест проводиться на рівні агрегації за кожним видом страхування, так як кожен вид страхування в *Групі* є портфелем однорідних ризиків з подібними характеристиками щодо ризику. Це означає, що навіть якщо сукупний результат тесту виявиться профіцитом, URR все одно буде визнаватись на рівні кожного виду страхування окремо.

Резерв коливання збитковості

Відповідно до МСФЗ 4 цей резерв не відноситься до технічних страхових резервів. Його формування передбачено національним законодавством за ОСЦПВВНТЗ. Резерв коливання збитковості (equalization reserve) розраховується Компанією за договорами ОСЦПВВНТЗ на кожну звітну дату. Якщо коливання коефіцієнту нетто-збитковості по виду ОСЦПВВНТЗ не є суттєвим, то резерв коливань збитковості вважається рівним нулю. Коливання коефіцієнту нетто-збитковості вважається суттєвим, якщо стандартне відхилення значень коефіцієнту нетто-збитковості перевищує 20 відсотків від середнього значення коефіцієнту нетто-збитковості. Якщо розрахований розмір резерву коливань збитковості набирає від'ємного значення, то резерв коливань збитковості вважається рівним нулю.

Резерв відображається у звіті про фінансовий стан у власному капіталі у складі інших резервів. Його збільшення (зменшення) коригується збільшенням (зменшенням) нерозподіленого прибутку і відповідно власного капіталу.

Резерв катастроф

Страховики, які отримали в установленому порядку ліцензії на проведення обов'язкового страхування цивільної відповідальності за ядерну шкоду та є членами Ядерного страхового пулу, зобов'язані формувати резерв катастроф (catastrophe reserve). Компанія формує по обов'язковому страхуванню цивільної відповідальності за ядерну шкоду згідно з Порядком і правилами формування, розміщення та обліку страхових резервів з обов'язкового страхування цивільної

відповідальності за ядерну шкоду, затвердженими розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 13 листопада 2003 року № 123, зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 02 грудня 2003 року за № 1107/8428.

Згідно МСФЗ 4 цей резерв також не відносить до технічних страхових резервів. Резерв відображається у звіті про фінансовий стан у власному капіталі у складі інших резервів. Його збільшення (зменшення) коригується збільшенням (зменшенням) нерозподіленого прибутку і відповідно власного капіталу.

Можливість знецінення грошових коштів та їх еквівалентів

Суттєве погіршення економічної ситуації в Україні, продовження девальвації української гривні, нестача ліквідних коштів в банківському секторі, непрогнозований процес нагляду за банківським сектором призводять до суттєвої невизначеності оцінок щодо можливості відшкодування депозитів, коштів на поточних рахунках та еквівалентів грошових коштів у банківських установах. Тобто, у разі, якщо банки не зможуть повернути гроші та їх еквіваленти та кошти по депозитах після 31 грудня 2019 року, необхідно буде відобразити в обліку додаткові збитки від знецінення. Тому Група свідомо використовує більш короткі терміни депозитних вкладів та розміщення коштів у найбільш надійних банках, навіть за умови втрати можливого додаткового доходу та оцінює справедливую вартість грошових коштів та їх еквівалентів за їх теперішньою вартістю.

Зобов'язання за страховими резервами зі страхування життя

Оцінка зобов'язань за договорами страхування життя потребує застосування професійного судження та є суттєвою обліковою оцінкою у фінансовій звітності Групи.

Зобов'язання за договорами страхування життя базуються або на поточних припущеннях, або на припущеннях, встановлених на початку терміну договору, що відображають найкращу оцінку на цей час і збільшуються з запасом на ризик і несприятливі відхилення. Всі договори страхування підлягають тестуванню зобов'язань на адекватність, що відображає кращу поточну оцінку керівництвом майбутніх грошових потоків.

Страхові резерви включають резерв довгострокових зобов'язань (математичні резерви) та резерв належних виплат страхових сум.

Резерв довгострокових зобов'язань (математичні резерви)

До складу довгострокових зобов'язань (математичних резервів) входять резерви нетто-премій та резерви бонусів. Для розрахунку математичних резервів використовується актуарний метод оцінки загальної суми зобов'язань з виплат окремо за кожним договором страхування життя. Цей метод припускає облік очікуваних грошових потоків страхових премій та виплат за страховими випадками. Ці грошові потоки дисконтуються за допомогою ставки дисконтування, яка є частиною базису розрахунку резервів зі страхування життя. Резерв бонусів розраховується як сучасна актуарна вартість додаткових зобов'язань, прийнятих Страховиком у відповідності до законодавства за результатами нарахованого та розподіленого додаткового інвестиційного доходу за всіма чинними договорами страхування.

Резерви належних виплат страхових сум

Резерв належних виплат страхових сум складається з резерву заявлених, але не врегульованих збитків та може включати пов'язані з ними очікувані витрати на відшкодування збитків. Резерв збитків, що виникли, але не заявлені, не формується.

Оцінка фінансових інвестицій по Групі

Справедлива вартість інвестицій в ПАТ ЗНВКІФ «БРОКБІЗНЕС»

Управлінський персонал оцінює справедливую вартість інвестицій на основі методу участі в капіталі, що відповідно до МСБО 28 «Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства» застосовується усіма суб'єктами господарювання, які є інвесторами, що мають спільний контроль над об'єктом інвестування.

Метод участі в капіталі – це метод обліку, за яким інвестицію первісно визнають за собівартістю, а потім коригують відповідно до зміни частки інвестора в чистих активах об'єкта

інвестування після придбання. Прибуток чи збиток інвестора включає частку інвестора в прибутку чи збитку об'єкта інвестування, а інший сукупний дохід інвестора включає його частку в іншому сукупному доході об'єкта інвестування. Згідно з методом участі в капіталі, при первісному визнанні інвестиція в асоційоване або спільне підприємство визнається за собівартістю і згодом її балансова вартість збільшується або зменшується для визнання частки інвестора в прибутку або збитку об'єкта інвестування після дати придбання. Частка інвестора в прибутку або збитку об'єкта інвестування визнається в прибутку або збитку інвестора. Виплати, отримані від об'єкта інвестування, зменшують балансову вартість інвестиції.

Справедлива вартість інших фінансових інвестицій

Оцінки справедливої вартості інших фінансових інвестицій проводились на підставі котировок ПАТ «УКРАЇНСЬКА БІРЖА» <http://www.uk.ua>. Одночасно, МСФЗ 9 не вимагає такої оцінки у разі наявності відкритого ринку обігу таких фінансових інструментів

Створення поточних забезпечень

- ***Забезпечення виплат відпусток***
- ***Забезпечення виплат за судовими позовами, які можливо оцінити.***

Справедлива вартість об'єкта інвестиційної нерухомості

У 2018 році було проведено тест на знецінення активів, що обліковуються як інвестиційна нерухомість. Згідно Звіту про оцінку майна станом на 31.12.2018 року, наданого професійним оцінювачем ПГОІ «Центр економіко-правового забезпечення», що діє на підставі Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» (Сертифікат суб'єкта оціночної діяльності №170/16 від 26.02.2016 р., виданий Фондом державного майна України) за результатами тестування справедлива вартість об'єктів інвестиційної нерухомості склала 11 868 тис. грн.

У 2019 році було проведено тести на знецінення активів, що обліковуються як інвестиційна нерухомість. Згідно Звіту наданого професійним оцінювачем ПГОІ «Центр економіко-правового забезпечення», що діє на підставі Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» (Сертифікат суб'єкта оціночної діяльності №170/16 від 26.02.2016 р., виданий Фондом державного майна України) за результатами тестування справедлива вартість об'єктів інвестиційної нерухомості склала про оцінку майна станом на 30.06.2019 року 12 003 тис. грн.

Станом на 31.12.2019 року за результатами тестування справедлива вартість об'єктів інвестиційної нерухомості склала 10 069 тис. грн.

8. НОВІ СТАНДАРТИ ТА ТЛУМАЧЕННЯ

Група застосувала такі нові стандарти, тлумачення, зміни до стандартів, включаючи спричинені ними зміни до інших стандартів, з датою початкового застосування 1 січня 2019 року при складанні цієї фінансової звітності:

- МСФЗ 16 «Оренда»;
- МСФЗ 17 «Договори страхування» у питаннях, що не протирічать національним законодавчим вимогам та нормативним регуляторним актив у сфері страхування;
- КТМФЗ 23 «Невизначеність при розрахунку податку на прибуток»;
- Довгострокові інвестиції в асоційовані або спільні підприємства (зміни до МСБО 28);
- Планові зміни, скорочення та врегулювання (зміни до МСБО 19);

Застосування цих стандартів не має суттєвого впливу на цю фінансову звітність.

Про вплив застосування МСФЗ 16 «Оренда» наведено в примітці **6.5. Оренда**

Концептуальна основа фінансової звітності (КОФЗ)

У новій редакції оновлено структуру документа, визначення активів і зобов'язань, а також додано нові положення з оцінки та припинення визнання активів і зобов'язань, подання і розкриття даних у фінансовій звітності за МСФЗ. Згідно нової редакції інформація, представлена у фінансовій звітності, також повинна допомагати користувачам оцінити ефективність керівництва компанії в управлінні економічними ресурсами. Принцип обачності трактується через підтримку нейтральності представлених даних. Обачність визначається як прояв обережності при винесенні суджень в умовах невизначеності. Правдиве уявлення даних трактується як подання суті операцій, а не тільки їх юридичної форми. Нова редакція КОФЗ передбачає дві форми звітності: звіт про фінансовий стан і звіт про фінансові результати. Інші форми об'єднані під назвою «інші форми і розкриття», визначається, що дані фінансової звітності представляються за певний період і містять порівняльну інформацію, а також за певних обставин - прогнозні дані.

У новій редакції КОФЗ вводиться поняття «звітуюче підприємство», під яким мається на увазі сторона економічної діяльності, яка має чітко визначені межі та поняття зведеної звітності.

Вираз «економічний ресурс» замість терміну «ресурс» підкреслює, що Рада МСФЗ більше не розглядає активи лише як фізичні об'єкти, а, скоріше, як набір прав. Визначення активів і зобов'язань не відносяться до «очікуваних» надходжень або відтоків. Замість цього визначення економічного ресурсу відноситься до потенціалу активу / зобов'язання виробляти / передавати економічні вигоди.

Нова глава КОФЗ присвячена опису різних методів оцінки (історична і поточна вартість (справедлива вартість, вартість використання)), інформації, яку вони надають.

Набуття чинності змін до **КОФЗ01.01.2020 р.**

Товариство не розглядало вплив змін концептуальної основи на фінансову звітність, так як не має змоги передбачити кроки органу, відповідального за встановлення нових вимог до фінансової звітності у відповідності зі змінами Концептуальної основи фінансової звітності за МСФЗ.

МСФЗ 3 «Об'єднання бізнесу»

Зміни запроваджують переглянуте визначення бізнесу. Бізнес складається із внесків і суттєвих процесів, які у сукупності формують здатність створювати віддачу.

Нове керівництво визначає систему, яка дозволяє визначити наявність внеску і суттєвого процесу, у тому числі для компаній, які знаходяться на ранніх етапах розвитку і ще не отримали віддачу. У разі відсутності віддачі, для того щоб підприємство вважалось бізнесом, має бути наявним організований трудовий колектив.

Визначення терміну «віддача» звужується, щоб зосередити увагу на товарах і послугах, які надаються клієнтам, на формуванні інвестиційного доходу та інших доходів, при цьому виключаються результати у формі скорочення витрат та інших економічних вигод. Крім того, наразі більше не потрібно оцінювати спроможність учасників ринку замінювати відсутні елементи чи інтегрувати придбану діяльність і активи.

Організація може застосувати «тест на концентрацію». Придбані активи не вважатимуться бізнесом, якщо практично вся справедлива вартість придбаних валових активів сконцентрована в одному активі (або групі аналогічних активів).

Набуття чинності **301.01.2020 р.**

Товариство не розглядало вплив змін до цього МСФЗ.

МСБО 1 «Подання фінансової звітності» та МСБО 8 «Облікова політика, зміни в облікових оцінках та помилки».

Зміни уточнюють визначення суттєвості, пояснення до цього визначення та застосування цього поняття завдяки включенню рекомендацій щодо визначення, які раніше були наведені в інших стандартах МСФЗ.

Інформація є суттєвою, якщо обґрунтовано очікується, що її пропуск, спотворення або затуманення може вплинути на рішення основних користувачів фінансової звітності загального

призначення, винесені на підставі такої фінансової звітності, що представляє фінансову інформацію про звітуючу компанію

Зміни забезпечують послідовність використання визначення суттєвості в усіх стандартах МСФЗ.

Набуття чинності з **01.01.2020 р.**

Товариство не розглядало вплив змін до цього МСФЗ.

Зміни до МСБО 10 «Події після звітного періоду», МСБО 34 «Проміжна фінансова звітність», МСБО 37 «Забезпечення, непередбачені зобов'язання та непередбачені активи», Керівництво із застосування МСФЗ 2 «Виплати на основі акцій»

У всіх випадках словосполучення «економічні рішення» замінено словом «рішення», а поняття «користувачі» звужено до «основних користувачів».

Набуття чинності з **01.01.2020 р.**

Товариство не розглядало вплив змін до цього МСФЗ.

Зміни до МСФЗ 9 «Фінансові інструменти», МСФЗ 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації»

Зміни стосуються процентних ставок (такі як LIBOR, EURIBOR і TIBOR), що використовуються в різних фінансових інструментах: від іпотечних кредитів до похідних інструментів.

Поправки

- змінили вимоги до обліку хеджування: при обліку хеджування передбачається, що контрольний показник процентної ставки, на якому засновані грошові потоки, що хеджуються і грошові потоки від інструменту хеджування, не зміниться в результаті реформи;
- обов'язкові для всіх відносин хеджування, на які безпосередньо впливає реформа внутрішньобанківської ставки рефінансування;
- не можна використовувати для усунення будь-яких інших наслідків реформи;

вимагають розкриття інформації про ступінь впливу поправок на відносини хеджування.

Набуття чинності з **01.01.2020 р.**

Товариство не розглядало вплив змін на фінансову звітність, так як таких операцій не здійснює.

МСФЗ 17 «Страхові контракти»

18 травня 2017 року Рада з міжнародних стандартів фінансової звітності опублікувала новий стандарт МСФЗ 17 «Страхові контракти». Для страховиків зараз головне завдання – ухвалити правильні рішення щодо впровадження стандарту.

Маючи за мету досягнення послідовного, заснованого на принципах бухгалтерського обліку страхових контрактів, новий стандарт вимагає вимірювати страхові зобов'язання за поточною вартістю виконання та пропонує більшуніфікований підхід до вимірювання та представлення для всіх страхових контрактів.

МСФЗ 17 замінює МСФЗ 4 «Страхові контракти» та пов'язані з ним інтерпретації, і набуває чинності для періодів, які починаються з 1 січня 2021 року, при цьому його дострокове прийняття дозволено у разі застосування також МСФЗ 15 «Доходи від реалізації за договорами з клієнтами» та МСФЗ 9 «Фінансові інструменти».

Об'єкт господарювання повинен застосовувати МСФЗ 17 «Страхові контракти» до:

- контрактів страхування та перестрахування, емітентом яких він є;
- контрактів перестрахування, які він уклав;
- інвестиційних контрактів з характеристиками дискреційної участі, емітентом яких він є, за умови, що він також є емітентом страхових контрактів.

Зміни у сфері застосування порівняно з МСФЗ 4

- вимога про те, що для того, щоб застосовувати страховий стандарт до інвестиційних контрактів з характеристиками дискреційної участі, суб'єкт також має емітувати страхові контракти.
- Можливість застосовувати МСФЗ 15 «Доходи від реалізації за договорами з клієнтами» до контрактів з фіксованою оплатою, за умови відповідності певним критеріям.

Рівень агрегування

МСФЗ 17 вимагає від суб'єктів ідентифікувати портфель страхових контрактів, які складаються з контрактів, що підпадають під однакові ризики та управляються спільно. Кожний портфель емітованих страхових контрактів слід поділити що найменше на три групи:

- Група контрактів, які є обтяжливими при первісному визнанні, якщо такі існують;
- Група контрактів, які при первісному визнанні не мають значної ймовірності стати обтяжливими у майбутньому, якщо такі існують; та
- Група решти контрактів у портфелі, якщо такі існують.

Суб'єкту не дозволено включати в одну групу контракти, емітовані з різницею більше одного року. Крім того, якщо портфель може бути поділений на різні групи тільки тому, що закон чи підзаконний акт обмежують практичну можливість для суб'єкта встановлювати різні ціни чи рівень виплат утримувачам полісів з різними характеристиками, то суб'єкт може включити та контракти в одну групу.

Огляд нової моделі бухгалтерського обліку

Стандарт вимірює страхові контракти або відповідно до загальної моделі, або за спрощеною версією цієї моделі, яка називається «підхід розподілу страхової премії». Загальна модель визначена таким чином, щоб при первісному визнанні суб'єкт вимірював групу контрактів як сукупну суму (а) суми грошових потоків за виконанням зобов'язань (FCF), до яких включають зважені з урахуванням ймовірності оцінки майбутніх грошових потоків, коригування на відображення вартості грошей з урахуванням фактора часу (TVM) та фінансові ризики, пов'язані з такими майбутніми грошовими потоками, а також коригування на нефінансовий ризик; та (b) маржі за контрактні послуги (CSM).

Під час наступного вимірювання поточна вартість групи страхових контрактів наприкінці кожного звітного періоду є сумою зобов'язання на решту періоду покриття та зобов'язання за пред'явленими вимогами. Зобов'язання на решту періоду покриття складається з FCF, пов'язаних з майбутніми послугами, та CSM групи на таку дату. Зобов'язання за пред'явленими вимогами вимірюється як FCF, пов'язані з минулими послугами, розподіленими до групи на таку дату.

Суб'єкт може спростити вимірювання зобов'язання на решту періоду покриття групи страхових контрактів, застосовуючи підхід розподілу страхової премії, за умови, що під час первісного визнання суб'єкт обґрунтовано очікує, що у такий спосіб можна досягти розумного наближення до загальної моделі, або якщо період покриття кожного контракту в групі становить один рік чи менше.

Представлення у звіті про фінансовий результат діяльності

Суб'єкт повинен розділити суми, визнані у звіті (звітах) про фінансовий результат, на результат від страхових послуг, який складається зі страхових надходжень та витрат від страхових послуг, та на страхові фінансові доходи та витрати. Доходи та витрати від контрактів перестрахування, утримувачем яких є суб'єкт, мають бути представлені окремо від витрат чи доходів від емітованих страхових контрактів.

Суб'єкт повинен відображати у прибутках чи збитках доходи, які виникають від груп емітованих страхових контрактів, а також витрати за страховими послугами, які виникають від групи емітованих ним страхових контрактів, що складаються з пред'явлених вимог та понесених витрат за послугами страхування. З доходів та витрат за страховими послугами необхідно виключити будь-які інвестиційні компоненти.

Дата набуття чинності

МСФЗ 17 набуває чинності для річних вітних періодів, що починаються з 01 січня 2021 року. Дострокове застосування дозволено у разі застосування також МСФЗ 15 «Доходи від реалізації за договорами з клієнтами» та МСФЗ 9 «Фінансові інструменти».

Раніше чинний МСФЗ 4. «Страхові контракти» станом на 31.12.2019 року на сайті Міністерства фінансів відсутній. Тобто чинним вважається МСФЗ 17. Щодо формування фінансової звітності Товариства ми вважаємо, що Товариство виконало усі вимоги до формування показників фінансової звітності від страхової діяльності та класифікації договорів страхування. Договорів страхування з будь-якими інвестиційними компонентами відсутні. Положення облікової політики щодо формування фінансового результату від страхової діяльності відповідають усім вимогам Закону України «Про страхування» та нормативним регуляторним актам. При внесенні до цих нормативних документів змін ми повинні їх дотримуватися.

Керівництво Товариства достроково не застосовує зміни до МСФЗ 17 та вважає, що зазначені зміни потребують детального аналізу на ринку фінансових послуг України і попереднього обговорення серед представників страхового ринку. Також необхідне узгодження з законодавчо-регуляторними актами, на яких базується формування фінансового результату від страхової діяльності та відповідне визначення груп страхових контрактів та їх особливостей відповідно до МСФЗ 17. Тому ми не можемо на звітну дату проаналізувати вплив на фінансову звітність Компанії набуття чинності МСФЗ 17 в майбутньому.

РОЗКРИТТЯ ПОКАЗНИКІВ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ТА ІНШІ ПОЯСНЕННЯ

9. ГРОШОВІ КОШТИ ТА ЇХ ЕКВІВАЛЕНТИ

9.1 Депозити в банках

тис. грн.

Валюта	За рік, що закінчився 31.12.19р.	За рік, що закінчився 31.12.18р.
UAH	27 855	6 505
USD	54 546	65 759
EUR	5 991	8 514
XAU	-	695

У тому числі довгострокові депозити в банках

тис. грн.

Валюта	За рік, що закінчився 31.12.19р.	За рік, що закінчився 31.12.18р.
UAH	-	-
USD	712	885
EUR	18	-

На балансі Компанії обліковуються грошові кошти, розміщені на депозитному рахунку строком по 07.07.2020 (включно) у сумі 410,6 тис. дол. США, як забезпечення виконання зобов'язань згідно Договору про співробітництво щодо організації та провадження страхування у сфері використання ядерної енергії, укладеним між Об'єднанням «Ядерний страховий пул» та Компанією.

9.2 Грошові кошти на поточних рахунках та їх еквіваленти

Валюта	За рік, що закінчився 31.12.19р.	За рік, що закінчився 31.12.18р.
UAH	8 208	3 684
USD	7 968	906
EUR	210	267
XAU	720	
Всього	17 106	4 857

тис. грн.

9.3 Грошові кошти в дорозі

Валюта	За рік, що закінчився 31.12.19р.	За рік, що закінчився 31.12.18р.
UAH		-
USD		-
EUR		-
Всього	0	-

тис. грн.

9.4 Грошові кошти в касі

Валюта	За рік, що закінчився 31.12.19р.	За рік, що закінчився 31.12.18р.
UAH	1	2
USD		-
EUR		-
Всього	1	2

тис. грн.

Нижче у таблиці подано зведену інформацію щодо депозитів в банках за кредитною якістю на основі рейтингів за національною шкалою, наданих рейтинговим агентством «Кредит-Рейтинг».

	За рік, що закінчився 31.12.19р.	За рік, що закінчився 31.12.18р.
<i>Не прострочені і не знецінені</i>		
- рейтинг uaA- та вище	88 392	81 473
- рейтинг uaBBB		-
- рейтинг uaBB		-
не мають рейтинг за нац. шкалою		-
Всього депозитів в банках	88 392	81 473

тис.грн.

Протягом 2019 року процентна ставка за банківськими депозитами в гривнях складала 13%-17% річних в залежності від дати розміщення та погашення депозитів. Процентна ставка за депозитами в доларах США та Євро складала 1,25%-3,5%. Процентна ставка за депозитами в золоті протягом січня-серпня 2019 року складала 1%.

Група складає звіт про рух грошових коштів за прямим методом відповідно з вимогами МСБО 1 та МСБО 7.

Основним джерелом надходжень коштів від операційної діяльності є надходження страхових платежів від страхувальників за договорами страхування. Надходження коштів від інвестування коштів страхових резервів Група отримує від відсотків за депозитними договорами та відображає їх в розділі руху коштів від інвестиційної діяльності. Основними напрямом відтоку грошових коштів є страхові виплати (операційна діяльність). Надходжень від фінансових операцій не було.

10. ФІНАНСОВІ ІНВЕСТИЦІЇ

Протягом 2019 року Компанія здійснила:

- здійснила викуп акцій ПАТ «ЗНВ КІФ «БРОКБІЗНЕС» на суму 137 тис. грн.

Протягом 2019 року дочірня компанія здійснила:

- продаж частки 34,84% в статутному капіталі ТОВ «Фінансова компанія «БЛК», що інвестицією в асоційоване підприємство і оцінюється за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Операція з придбання (продажу) частки відноситься до значних правочинів та потребує виконання норми Статуту: «До виключної компетенції Наглядової ради належить: - погодження укладання договорів (угод), які передбачають придбання (продаж) Товариством майна, товарів, робіт, послуг (окрім страхових), на суму, що перевищує 500 000 (п'ятсот тисяч) гривень, але не перевищує 25 відсотків вартості активів за даними останньої річної фінансової звітності Товариства.» На проведення вищезначеної операції отримано рішення Наглядової ради Товариства про надання згоди на вчинення значного правочину, яке оформлено відповідним Протоколом засідання Наглядової ради.

Всього фінансових інвестицій наявних для продажу, які обліковуються за справедливою вартістю, що оцінюється за біржовими котируваннями

тис. грн.

	Вид ЦП	Справедлива вартість	
		На 31.12.2019	На 31.12.2018
Всього:		382	382
	акції	382	382
Зміна справедливої вартості		(-)	(-)

Оцінки справедливої вартості інших фінансових інвестицій проводились на підставі котирувань ПАТ «УКРАЇНСЬКА БІРЖА» <http://www.ux.ua>

Всього фінансових інвестицій в дочірні та асоційовані підприємства:

тис.грн.

	Вид ЦП	Справедлива вартість	
		На 31.12.2019	На 31.12.2018
Залишок	Всього:	11 010	39 540
	акції	11 009	18 633
	інвестиційні сертифікати	-	-
	корпоративні права	-	20 907
Придбання	Всього:	137	6 930
	акції	137	2 294
	корпоративні права		4 636
Вибуття	Всього:	-20 904	-6 930
	акції		-4 636
	інвестиційні сертифікати		-2 294
	корпоративні права	-20 904	
Зміна справедливої вартості	Всього:	-7 763	-8 248
	акції	-7 760	-8 521
	інвестиційні сертифікати		-
	корпоративні права	-3	273

11. ОСНОВНІ ЗАСОБИ, НЕМАТЕРІАЛЬНІ АКТИВИ. ІНВЕСТИЦІЙНА НЕРУХОМІСТЬ

Основні засоби на 31 грудня 2019 року та на 31 грудня 2018 року представлені таким чином:

Основні засоби

2019 р.

тис.грн.

Групи основних засобів	Залишок на 31.12.2018 р.		На-ліш-ло за 2019 рік	Переоцінка (дооцінка +, уцінка -)		Вибуло за 2019 р.		Нараховано амортизації за рік	Втрати від зменшення корисності	Інші зміни за 2019 рік		Залишок на 31.12.2019р.	
	первісна (переоцінена) вартість	Знос		первісної (переоціненої) вартості	зносу	первісна (переоцінена) вартість	знос			первісної (переоціненої) вартості	зносу	первісна (переоцінена) вартість	знос
1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Будинки, споруди та передавальні пристрої	51 297	16 879	11	10 356	3 743	11	6	3 444	0	0	0	61 653	24 060
Машини та обладнання	1 702	687	57	0	0	36	27	115	0	0	0	1723	775
Транспортні засоби	3 610	2 942	0	0	0	241	241	215	0	0	0	3 369	2 916
Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	2 746	2 582	31	0	0	75	65	99	0	0	0	2 702	2 616
Інші основні засоби	3 952	3 746	85	0	0	13	13	77	0	0	0	4 023	3 810
Разом	63 306	26 836	184	10 356	3 743	376	352	3 950	0	0	0	73 470	34177

2018 р.

тис.грн.

1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Будинки, споруди та передавальні пристрої	30 592	8 556	0	20 705	6 786	0	0	8 323	0	0	0	51 297	16 879
Машини та обладнання	1705	629	28	0	0	31	29	87	0	0	0	1 702	687
Транспортні засоби	3 674	2 775	0	0	0	64	64	231	0	0	0	3 610	2 942
Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	2 705	2 549	106	0	0	65	63	96	0	0	0	2 746	2 582
Інші основні засоби	4 344	4 103	0	0	0	392	392	35	0	0	0	3 952	3 746
Разом	43 020	18 612	134	20 705	6 786	552	548	8 772	0	0	0	63 306	26 836

Нематеріальні активи

2019 р.

тис.грн

1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Права на об'єкти промислової власності	42	40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	42	40
Авторське право та суміжні з ними права	799	692	0	0	0	0	0	0	0	0	0	799	692
Інші нематеріальні активи	1 014	346	48	0	0	3	3	53	0	0	0	1059	396
Разом	1 855	1 078	48	0	0	3	3	53	0	0	0	1900	1128

2018 р.

тис.грн.

1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Права на об'єкти промислової власності	42	40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	42	40
Авторське право та суміжні з ними права	799	692	0	0	0	0	0	0	0	0	0	799	692
Інші нематеріальні активи	1 014	297	47	0	0	47	47	96	0	0	0	1 014	346
Разом	1 855	1 029	47	0	0	47	47	96	0	0	0	1 855	1 078

У 2019 році були переоцінені основні засоби із залученням професійного оцінювача станом на 30.06.2019 року та на 31.12.2019 року. Згідно Звітів про оцінку майна станом на 31.06.2019 року та на 31.12.2019 року, наданого ПГОІ «Центр економіко-правового забезпечення», що діє на підставі Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» (Сертифікат суб'єкта оціночної діяльності №170/16 від 26.02.2016 р., виданий Фондом державного майна України). При здійсненні переоцінки основних засобів Компанія обирає варіант перерахунку як балансової вартості активу, так і відповідної суми накопиченої по ньому амортизації.

Сума дооцінки активів в результаті переоцінки відображається у складі іншого сукупного доходу, за винятком випадків, коли перевищення реверсує суму знецінення (уцінки) того ж активу, що виникла в результаті минулої переоцінки, яка була віднесена на витрати при розрахунку прибутку або збитку за поточний період. В такому випадку сума дооцінки в межах віднесеної на витрати суми визнаються в складі прибутку або збитку за період як дохід.

Інвестиційна нерухомість

Після первісного визнання інвестиційна нерухомість відображається за переоціненою вартістю, яка являє собою справедливую вартість на дату переоцінки та визначається на основі ринкових даних за допомогою професійних незалежних оцінювачів, за вирахуванням накопичених у подальшому збитків від знецінення.

У 2017 році Компанія прийняла рішення придбати інвестиційну нерухомість по первісній вартості 19 374 тис. грн.

У 2018 році було проведено тест на знецінення активів, що обліковуються як інвестиційна нерухомість. Згідно Звіту про оцінку майна станом на 31.12.2018 року, наданого професійним оцінювачем ПГОІ «Центр економіко-правового забезпечення», що діє на підставі Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» (Сертифікат суб'єкта оціночної діяльності №170/16 від 26.02.2016 р., виданий Фондом державного майна

України) за результатами тестування справедлива вартість об'єктів інвестиційної нерухомості склала 11 868 тис. грн.

У 2019 році було проведено тести на знецінення активів, що обліковуються як інвестиційна нерухомість. Згідно Звітів наданого професійним оцінювачем ПГОІ «Центр економіко-правового забезпечення», що діє на підставі Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» (Сертифікат суб'єкта оціночної діяльності №170/16 від 26.02.2016 р., виданий Фондом державного майна України) за результатами тестування справедлива вартість об'єктів інвестиційної нерухомості склала про оцінку майна станом на 30.06.2019 року 12 003 тис. грн.

Станом на 31.12.2019 року за результатами тестування справедлива вартість об'єктів інвестиційної нерухомості склала 10 069 тис. грн.

Станом на звітну дату відсутні обмеження щодо можливості отримання прибутку від нерухомості, а також суттєві зобов'язання щодо реконструкції інвестиційної нерухомості.

12. ЗАЛИШОК КОШТІВ У ЦЕНТРАЛІЗОВАНИХ СТРАХОВИХ РЕЗЕРВНИХ ФОНДАХ

	2019 р.		2018 р.	
	Вартість придбання	Справедлива вартість	Вартість придбання	Справедлива вартість
Внесок до МТСБУ	18 723	18 723	22 962	22 962
Зменшення корисності	0	0	0	0
Всього	18 723	18 723	22 962	22 962

тис.грн.

13. ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ ТА ПОТОЧНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Дебіторська заборгованість станом на 31.12.2019 року та на 31 грудня 2019 року включає:

	тис.грн.	
	На 31.12.2019 р.	На 31.12.2018р.
Дебіторська заборгованість за страховою діяльністю	12 485	10 425
Дебіторська заборгованість за виданими авансами	542	1 002
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	94	156
Дебіторська заборгованість за нарахованими доходами	977	1 027
Інша поточна дебіторська заборгованість	10 638	17 399

Кредиторська заборгованість станом на 31.12.2019 року та на 31 грудня 2018 року включає:

	тис.грн.	
	На 31.12.2019 р.	На 31.12.2018р.
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	5 003	4 153
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1 918	1 662
В т.ч. Поточна заборгованість з податку на прибуток	1 891	1 647
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	5 839	6 575

Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	8 977	6 438
Поточні забезпечення	2 126	2 522
Інша поточна кредиторська заборгованість	3 122	3 864

Поточні забезпечення станом на 31.12.2019р. включають в себе:

Забезпечення виплат відпусток – 1 641 тис. грн.

Забезпечення інших виплат і платежів – 485 тис. грн..

14. РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРО СУМИ КУРСОВИХ РІЗНИЦЬ

	2019 р.	2018 р.
Суми курсових різниць, визнаних у прибутку та збитку нетто	-11 474	-1 401
в тому числі:		
Дохід від операційної курсової різниці	6 457	8 070
Втрати від курсової різниці	17 931	9 471
Суми чистих курсових різниць, визнаних в іншому сукупному прибутку та накопичені у статтях власного капіталу	-	-

15. ВІДСТРОЧЕНІ ПОДАТКОВІ АКТИВИ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Визнані активи та пасиви по відстроченому оподаткуванню

На 31.12.2019р. Група оцінює відстрочені податкові активи та відстрочені податкові зобов'язання рівними нулю.

16. ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ

16.1. Інформація про сформований статутний капітал

Статутний капітал станом на 31 грудня 2019 року та 31.12.2018 року представлений таким чином:

	На 31.12.2019р.			На 31.12.2018р.		
	Кількість акцій	Частка, %	Сума, тис.грн	Кількість акцій	Частка, %	Сума, тис.грн
ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЗАКРИТИЙ НЕ ДИВЕРСИФІКОВАНИЙ КОРПОРАТИВНИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ФОНД «КАСКАД-ІНВЕСТ»/ Україна	183572	50%	25 700	183572	50%	25 700
АКВАБЕРЕ ХОЛДІНГС ЛІМІТЕД/ Кіпр	-	-	-	36346	9,9%	5 089
АСОРЕЛ ХОЛДІНГС ЛІМІТЕД / Кіпр	-	-	-	35980	9,8%	5 037
ВІНГЕЛЬТ ХОЛДІНГЗ ЛІМІТЕД / Кіпр	-	-	-	35980	9,8%	5 037
БОСАІНВЕСТ ЛІМІТЕД/ Кіпр	183562	49,997276%	25 699	35981	9,8%	5 037
ЕМАРADIA ХОЛДІНГС ЛІМІТЕД/ Кіпр	-	-	-	7343	2%	1 028

ХОФФЕХУНД ХОЛДИНГС ЛІМІТЕД/ Кіпр	-	-	-	31942	8,7%	4 472
Тараненко Ярослав Олександрович	10	0,002724%	1	-	-	-
Всього:	367 144	100%	51 400	367 144	100%	51 400

Зареєстрований і повністю сплачений статутний капітал *Групи* на 31.12.2019 року складає 51 400 тис. грн. і складається з 367 144 простих акцій номінальною вартістю 140 грн. за 1 акцію.

Усі акції мають рівні права голосу, права на отримання дивідендів та повернення капіталу.

У поточному році дивіденди не нараховувались та не виплачувались.

16.2. Резервний капітал

Компанія має право формувати резервний капітал згідно Закону України «Про акціонерні товариства» 15 %. Резервний капітал формується шляхом щорічних відрахувань від чистого прибутку Компанії або за рахунок нерозподіленого прибутку. До досягнення встановленого статутом розміру резервного капіталу розмір щорічних відрахувань не може бути меншим ніж 5 % суми чистого прибутку товариства за рік.

тис.грн.

	На 31.12.2019р.	На 31.12.2018р.
Резервний капітал	5 346	5 346

16.3. Нерозподілений прибуток

тис.грн.

	На 31.12.2019 р.	На 31.12.2018р.
Загальна сума нерозподіленого прибутку	4 168	17 891
	За 2019 р.	За 2018 р.
Чистий прибуток за період	- 15 968	- 20 505
	В 2019р.	В 2018р.
Виплачено дивідендів	Нараховано та виплачено 0	Нараховано та виплачено 0

Збільшення нерозподіленого прибутку станом на 31.12.2018 р.:

- на 789 тис.грн. відбулося за рахунок резерву коливання збитковості за обов'язковим страхуванням цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів.

Зменшення нерозподіленого прибутку станом на 31.12.2018 р.;

- на 17 тис.грн. за рахунок витрат минулих періодів.

Збільшення нерозподіленого прибутку станом на 31.12.2019 р.:

- на 5197,5 тис.грн. за рахунок резерва катастроф.

Зменшення нерозподіленого прибутку

- на 2940,1 тис.грн. за рахунок резерва коливання збитковості за обов'язковим страхуванням цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів;
- на 13,2 тис. грн. за рахунок витрат минулих періодів

16.4. Капітал в дооцінках

тис.грн.

	На 31.12.2019р.	На 31.12.2018р.
Переоцінка основних засобів та нематеріальних активів	18 708	14 002

16.5. Інші резерви

Рядок «Інші резерви» у капіталі включає всі інші компоненти капіталу, які не показуються окремо у складі капіталу (інші резерви у капіталі). Згідно із законодавством має бути зобов'язана створеним резерв коливання збитковості та резерв катастроф (резерви вирівнювання).

Група розраховує суми цих резервів відповідно до вимог чинного законодавства та відповідних нормативних актів, і відображає їх у складі інших резервів у капіталі як розподіл нерозподіленого прибутку, а не як витрати у звіті про сукупні доходи. Будь-яке використання цих резервів показується як переведення з категорії інших резервів у капіталі до категорії нерозподіленого прибутку. Резерв коливання збитковості та резерв катастроф, відображені у капіталі, не підлягають перевірці адекватності зобов'язань.

Інші страхові резерви є компонентами власного капіталу, який фактично, не підлягає управлінню власниками, а є обов'язковим до виконання згідно зовнішніх вимог.

Станом на 31.12.2019 року резерви склали 7 719 тис.грн., у т.ч.:
4 779 тис.грн. резерв катастроф;
2 940 тис.грн. – резерв коливань збитковості.

Станом на 31.12.2018 року резерви складають 9 977 тис.грн., у т.ч.:
9 977 тис.грн. – резерв катастроф;

16.6. Управління капіталом

Зовнішні вимоги

Материнська та дочірня компанія є страховиками згідно Закону України «Про страхування», на яких поширюються законодавчі вимоги як до статутного капіталу, так і до власного капіталу. Страховики, що здійснюють діяльність з ризикового страхування повинні мати сплачений статутний капітал у сумі не менше 1 000 000 Євро (на дату реєстрації фінансової установи). Крім того, чисті активи страховика, що здійснює ОСЦПВВНТЗ повинні на будь-яку дату після отримання ліцензії мати перевищення фактичного запасу платоспроможності (нетто-активів) над розрахунковим нормативним запасом платоспроможності не менш ніж на 25%, але не менше 1 000 000 Євро за офіційним валютним курсом на дату розрахунку зазначених показників. Це є вимогою Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» та поширюється на страховиків, що мають ліцензію на здійснення цього виду обов'язкового страхування.

Страховики, що здійснюють діяльність зі страхування життя повинні мати сплачений статутний капітал 10 000 000 євро. Ця вимога не поширюється на страховиків, зареєстрованих до 07.07.2005 року.

На будь-яку дату фактичний запас платоспроможності повинен перевищувати нормативний (розрахунковий) запас платоспроможності.

Дотримано вимоги п.56 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг (крім професійної діяльності на ринку цінних паперів), затверджених постановою КМУ від 07.12.2016 р. № 913, згідно з якими вартість чистих активів страховика після закінчення другого та кожного наступного фінансового року з дати внесення інформації про страховика до Державного реєстру фінансових установ має бути не меншою зареєстрованого розміру статутного капіталу Страховика.

Станом на 31.12.2019 року розрахункова вартість чистих активів 87 347 тис. грн., що перевищує суму зареєстрованого статутного капіталу на 35 947 тис. грн.

Компанією дотримано норми ст. 30 Закону України від 07.03.1996 р. № 85/96-ВР «Про страхування» щодо :

а) сплаченого статутного капіталу;

б) формування страхових резервів, достатніх для майбутніх виплат;

в) дотримання перевищення фактичного запасу платоспроможності над нормативним;

Станом на звітну дату фактичний запас платоспроможності (нетто-активи страховика) складає 109 570 тис. грн., нормативний запас платоспроможності складає – 36 497 тис. грн. Перевищення

фактичного запасу платоспроможності над нормативним складає – 73 073 тис. грн. Відповідно до обсягів страхової діяльності Компанія підтримує належний рівень фактичного запасу платоспроможності (нетто-активів).

г) на дату звітності розмір статутного капіталу складає тис.грн., що за курсом НБУ на 31.12.2019 становить 1 945,4 тис. євро.

На виконання вимог Положення про обов'язкові критерії і нормативи достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій страховика (надалі – Положення), затвердженого Розпорядженням Нацкомфінпослуг №850 від 07.06.2018 р., зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.07.2018 р. за №782/32234 та змінами від 08.08.2019р., зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 24.10.2019 р. за №1131/34102 про дотримання нормативів станом на 31.12.2019р.

Критерії ліквідності, прибутковості та якості активів компанії ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «БРОКБІЗНЕС» має наступні показники:

Норматив платоспроможності та достатності капіталу

- Прийнятні активи - 149 488 тис. грн., які складаються з:
- З (зобов'язання) - 129 787 тис. грн.;
- К (60% * 30 000 тис. грн.) – 18 000 тис. грн.;
- НПЗ (60% * 36 487) – 21 893 тис. грн.
- Відстрочені аквизиційні витрати – 2 192 тис. грн.

Таким чином сума прийнятих активів на дату 31.12.2019 року більша за розмір нормативного обсягу активів, визначений відповідно до вищенаведеного розрахунку.

Протягом звітної періоду Компанія дотримувалась нормативу ризиковості операцій відповідно до норм Положенням про обов'язкові критерії і нормативи достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій страховика. Станом на 31.12.2019 року сума прийнятих активів відповідає вимогам диверсифікації, встановлених цим Положенням для страхових резервів, зокрема:

- грошові кошти на поточних рахунках – 13,6 % страхових резервів;
- банківські вклади (депозити) – 56,1 % страхових резервів;
- нерухоме майно – 20 % страхових резервів;
- права вимоги до перестраховиків – 2,7% страхових резервів;
- залишки коштів, сплачені страховиком до централізованих страхових резервних фондів Моторного (транспортного) страхового бюро України, в обсязі не більше ніж розміри коштів, що використовуються виключно для виконання таким страховиком зобов'язань за укладеними договорами обов'язкового страхування (перестраховування) цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів- 12,3% страхових резервів;
- дебіторська заборгованість, що виникла внаслідок розрахунків з прямого врегулювання збитків (вимог) за договорами обов'язкового страхування (перестраховування) цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів та угодами з прямого врегулювання збитків (вимог), зменшена на суму кредиторської заборгованості, що виникла внаслідок таких розрахунків зі страховиками – 3,7% страхових резервів.

Положенням про обов'язкові критерії і нормативи достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій страховика введено норматив якості активів. Для Компанії норматив якості визначається низькоризиковими активами у розмірі 40% від суми страхових резервів. Низькоризикові активи Компанії станом на 31.12.2019 р. становлять 61,5 %.

Кошти страхових резервів, розміщені в банках, кредитний рейтинг яких не нижче ніж АА за національною рейтинговою шкалою, зокрема:

- АТ «Ощадбанк» рейтинг «АА» - 21,2 %;
- АТ «Укргазбанк» рейтинг «АА» - 11,0 %;
- АТ «Укрексімбанк» рейтинг «АА» - 10,2 %;
- ПАТ «Універсал Банк» рейтинг «АА» - 5,1 %.
- ПАТ «Кредобанк» рейтинг «АА» – 4,4%

Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах, що сплачені страховиком до централізованих страхових резервних фондів Моторного (транспортного) страхового бюро України відповідно до Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» та розміщені в банках, які мають кредитний рейтинг не нижче ніж АА за національною рейтинговою шкалою, та в державні цінні папери, у тому числі державні облигації України – 9,1%

Права вимоги до перестраховика-нерезидента за укладеними договорами перестрахування ризиків з обов'язкового страхування цивільної відповідальності оператора ядерної установки за ядерну шкоду, яка може бути заподіяна внаслідок ядерного інциденту, за умови, що такий перестраховик не є резидентом держави, що здійснює збройну агресію проти України у значенні, наведеному в статті 1 Закону України «Про оборону України», та/або дії якого створюють умови для виникнення воєнного конфлікту та застосування воєнної сили проти України – 0,5%

Критерії ліквідності, прибутковості та якості активів дочірньої компанії ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «КОМПАНІЯ ЗІ СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ «БРОКБІЗНЕС»:

Норматив платоспроможності та достатності капіталу

- прийнятні активи - 27 930 тис. грн., які складаються з:
- 3 (зобов'язання) - 911 тис. грн.;
- К (60% від 45 млн. грн.) - 27000 тис. грн.;
- НПЗ (60% від нормативу) – 5 тис. грн.

Згідно розрахунком $27930 > (911 + 27000)$

Сума прийнятих активів на дату 31.12.2019 року більша за розмір нормативного обсягу активів, визначений відповідно до вищенаведеного розрахунку на 19 тис. грн.

Протягом звітного періоду Компанія дотримувалась нормативу ризиковості операцій відповідно до норм Положенням про обов'язкові критерії і нормативи достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій страховика. Станом на 31.12.2019 року сума прийнятих активів відповідає вимогам диверсифікації, встановлених цим Положенням для страхових резервів, зокрема:

- грошові кошти на поточних рахунках – 20 % страхових резервів;
- банківські вклади (депозити) – 65 % страхових резервів;
- банківські метали на депозитному рахунку (золото) – 15 % страхових резервів.

Положенням про обов'язкові критерії і нормативи достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій страховика введено норматив якості активів. Для Компанії норматив якості визначається низькоризиковими активами у розмірі 40% від суми страхових резервів. Низькоризикові активи Компанії станом на 31.12.2019 р. становлять 100 % - кошти страхових резервів, розміщені в банках, кредитний рейтинг яких не нижче ніж АА за національною рейтинговою шкалою, зокрема:

- АТ «Ощадбанк» рейтинг «АА» - 40 % (20 % - кошти на поточних рахунках, 20 % - кошти на депозитних рахунках);
- ЦВ ПАТ МТБ БАНК рейтинг «АА» - 5 %;
- АТ «Укргазбанк» рейтинг «АА» - 15 %;
- АТ «Укрексімбанк» рейтинг «АА» - 20 %;
- ПАТ «КБ «АКОРДБАНК» рейтинг «АА» - 20 %.

Таким чином норматив якості активів Компанією виконується.

Враховуючи вищевикладене, Компанія дотримується вимог Положення

На 31.12.2019р. та на 31.12.2018 р. обидві компанії, що входять до складу *Групи* виконують ці зовнішні вимоги.

Основною стратегією управління капіталом компаній Групи є :

- забезпечення платоспроможності та ліквідності компаній;
- дотримання законодавчих та нормативних вимог щодо платоспроможності;
- дотримання обов'язкових критеріїв та нормативів достатності, диверсифікованості та якості активів страховика;
- удосконалення системи управління ризиками компаній для цілей збереження капіталу;
- розширення сфери діяльності з надання страхових послуг;
- модернізація технологічних процесів операційної діяльності.

17. ВАЛОВА СУМА ОТРИМАНИХ ДОХОДІВ ВІД ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Валова сума отриманих доходів протягом 2019 та 2018 роки представлена таким чином:

	За 2019 р.	За 2018 р.
Дохід від реалізації послуг зі страхування (зароблені страхові платежі)	202 129	208 194
Суми, повернуті від реалізації регресних вимог	4 730	4 460
Інші операційні доходи	4 944	2 914
Всього	211 803	215 568

Чисті суми страхових премій з страхування життя за рік, що закінчився 31.12. 2019 року та 31.12.2018 року.

	За договорами страхування, якими передбачено досягнення застрахованою особою визначеного договором віку	За іншими договорами накопичувального страхування	За договорами страхування життя лише на випадок смерті	За іншими договорами страхування життя	Усього
Валові премії 2019 р.	4	235	72	1 176	1 487
Валові премії 2018 р.	6	350	52	2 671	3 079

18. ДОХОДИ ВІД ІНВЕСТУВАННЯ КОШТІВ СТРАХОВИХ РЕЗЕРВІВ

	2019 р.	2018 р.
Доходи від інвестування коштів страхових резервів отримувалися як процентні доходи від розміщення коштів на депозитних рахунках	7 075	5 690

19. ЧИСТІ СТРАХОВІ ВИПЛАТИ ТА ВІДШКОДУВАННЯ

За 2019 та 2018 роки склали:

Договори страхування не життя

	За 2019 р.	За 2018 р.
Чисті виплати страхових відшкодувань	90 844	90 435

Договори страхування життя

	2019 рік	2018 рік
Викупні суми при розірванні договорів страхування життя	175	0
Збитки по дожиттю	954	375

Збитки за іншими договорами страхування життя	0	30
Всього страхових виплат	1129	405
Частка виплат по ризиковим складовим, компенсовані перестраховиками	0	0
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	1129	405

20. АДМІНІСТРАТИВНІ ВИТРАТИ ТА ІНШІ ОПЕРАЦІЙНІ ВИТРАТИ

Адміністративні та інші операційні витрати протягом 2019 та 2018 роки включали:

тис.грн.

Витрати	За 2019 р.	За 2018 р.
Матеріальні затрати	2 333	2 840
Витрати на оплату праці	13 583	14 155
Відрахування на соціальні заходи	2 705	2 794
Амортизація	2 018	2 124
Витрати з оренди	3 282	3 387
Послуги зв'язку	407	512
Послуги банків	1 270	1 362
Консультаційні та юридичні послуги	29 262	43 349
Обслуговування програмного забезпечення	1 594	1 813
Податки	170	117
Професійні послуги	4 297	4 604
Послуги охорони	425	392
Агентська винагорода	36 834	41 729
Брокерська винагорода резиденту	184	161
Послуги реклами	6 252	6 187
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	1 934	737
Сумнівні та безнадійні борги	7 753	7 537
Регламентовані виплати МТСБУ	2 089	4 303
Інші витрати	16 802	5 321
Всього	133 194	143 424

21. ДОХОДИ (ВИТРАТИ) ВІД ЗМІНИ ІНШИХ СТРАХОВИХ РЕЗЕРВІВ

тис.грн.

	2019р.	2018р.
Витрати від зміни інших страхових резервів	-3 415	7 696
Витрати від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	1 368	333

22. ВИТРАТИ НА ЗБУТ

тис.грн.

	2019р.	2018р.
Витрати, пов'язані з укладанням та пролонгацією договорів страхування (аквізиційні витрати)	44 302	48 590

Інші витрати на збут	479	386
Всього:	44 781	48 976

23. ПІДПИСАНІ СТРАХОВІ ПРЕМІЇ

Загальний обсяг надходжень страхових платежів за 2019 рік склав:

- крім страхування життя : 211 249 тис. грн. порівняно за 2018 рік – 230 060 тис. грн.
- валові премії з страхування життя : 1 487 тис. грн. порівняно з 2018р – 3 079 тис. грн.

тис.грн.

Види страхування	Страхова премія з урахуванням припинень 2019 рік	Страхова премія з урахуванням припинень 2018 рік	Зміни за період
за добровільними договорами:			
Страхування від нещасних випадків	4 443	4 123	320
Медичне страхування (безперервне страхування здоров'я)	7 510	10 629	-3 119
Страхування наземного транспорту (крім залізничного)	80 446	68 101	12 345
Страхування вантажів та багажу (вантажобагажу)	3 239	2 690	549
Страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ	12 529	12 419	110
Страхування майна (іншого, ніж передбачено графами 7 - 12)	12 602	14 123	-1 521
Страхування сільськогосподарської продукції	4 532	4 674	-142
Страхування відповідальності перед третіми особами (іншої, ніж передбачена пунктами 12 - 14 цієї статті)	4 771	7 974	-3 203
Інше	9 819	7 728	2 091
Валові надходження страхових платежів	139 891	132 461	7 430
за обов'язковими договорами :			
Страхування цивільної цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів (за звичайними договорами)	44 850	82 480	-37 630
Страхування цивільної відповідальності оператора ядерної установки за ядерну шкоду, яка може бути заподіяна внаслідок ядерного інциденту	6 699	4 645	2 054
Авіаційне страхування цивільної авіації	14 239	6 419	7 820
Страхування предмета іпотеки від ризиків випадкового знищення, випадкового пошкодження або псування	1 787	1 633	154

Інше	3 783	2 422	1 361
Валові надходження страхових платежів	71 358	97 599	-26 241

Страховання моторних ризиків – Каско, Добровільне страхування цивільної відповідальності власників наземного транспорту, Обов'язкове страхування цивільної відповідальності власників наземного транспорту, Страхування нещасних випадків на транспорті. Цей портфель показує негативну динаміку зменшення портфелю на 17 %. Найбільше зростання премії у 2019 році: -18,1 % у страхуванні наземного транспорту (крім залізничного).

Збільшення премії в даному класі спричинили:

- розробка нових продуктів, що відповідають ринковим змінам;
- баланс ціни і якості продуктів страхування;
- ефективна процедура поновлення договорів;
- тісна співпраця з брокерами і агентами;
- ефективна система управління ризиками
- залученню нових агенцій з портфелями ризиків, що відповідають прийнятій в компанії політиці.

Страховання майнових ризиків – Вогневі ризики, Страхування оселі та Страхування будівельно-монтажних ризиків портфель у 2019 році ми можемо спостерігати валовий спад портфелю в порівнянні з 2018 роком на 5%

Страховання вантажів та багажу (вантажобагажу)– у 2019 році збільшився на 16,9% в порівнянні з 2018 роком за рахунок залучення декількох нових клієнтів та збільшенням страхових сум

Медичне страхування - безперервне страхування здоров'я значно зменшилося за рахунок великої конкуренції.

2019 рік характеризувався посиленням конкуренції на ринку.

Завдяки якісному продукту та ефективній системі врегулювання збитків компанія утримує свої позиції в пріоритетах основних постачальників бізнесу (агенти, брокери) та контролює прийнятну збитковість та прибутковість портфелю.

Чисті суми страхових премій з страхування життя за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року представлені наступним чином:

					тис. грн.
	За договорами страхування, якими передбачено досягнення застрахованою особою визначеного договором віку	За іншими договорами накопичувального страхування	За договорами страхування життя лише на випадок смерті	За іншими договорами страхування життя	Усього
31.12.2019 р.					
Валові премії	4	235	72	1 176	1 487
Страхові премії передані у перестрахування	-	-	(12)	(140)	(152)
Чиста сума страхових премій	4	235	60	1 036	1 335
31.12.2018 р.					
Валові премії	6	350	52	2 671	3 079
Страхові премії, передані у	-	(16)	(3)	(381)	(400)

перестраховування					
Чиста сума страхових премій	6	334	49	2 290	2 679

Завдяки якісному продукту та ефективній системі врегулювання збитків *Група* утримує свої позиції в пріоритетах основних постачальників бізнесу (агенти, брокери) та контролює прийнятну збитковість та прибутковість портфелю.

24. ТЕХНІЧНІ РЕЗЕРВИ СТРАХОВИКА

Формування страхових резервів та прав вимоги до перестраховиків стосовно відповідних технічних резервів здійснюється відповідно ст. 31 Закону України „Про страхування” та Методики формування страхових резервів за видами страхування, іншими, ніж страхування життя (затвердженої Розпорядженням Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг від 18 вересня 2018 року №1638, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 17 жовтня 2018 року за № 1169/32621).

Сформовані на 31.12.2019 року технічні резерви

тис. грн.

	Сума		Сума
Резерви незароблених премій	69 424	Частка перестраховиків в резервах незароблених премій	4 999
Резерв заявлених, але не виплачених збитків	24 211	Частка перестраховиків в резервах заявлених, але не виплачених збитків	
Резерв збитків, які виникли, але не заявлені	9 858	Частка перестраховиків в резервах збитків, які виникли, але не заявлені	
Всього:	103 493	Всього:	4 999

Сформовані на 31.12.2018 року технічні резерви

тис. грн.

	Сума		Сума
Резерви незароблених премій	73 617	Частка перестраховиків в резервах незароблених премій	2 578
Резерв заявлених, але не виплачених збитків	24 414	Частка перестраховиків в резервах заявлених, але не виплачених збитків	0
Резерв збитків, які виникли, але не заявлені	5 940	Частка перестраховиків в резервах збитків, які виникли, але не заявлені	0
Всього:	103 971	Всього:	2 578

24.1 Резерви незароблених премій

Резерви незароблених премій за договорами ОСЦПВВНТЗ були розраховані методом 1/365 (“pro rata temporis”) пропорційно терміну дії договорів страхування, які ще не закінчилися, на основі загального доходу від премій.

За іншими видами страхування резерви незароблених премій розраховувалися за методом $\frac{1}{4}$ з використанням коефіцієнту 0,8.

24.2. Резерв заявлених, але не виплачених збитків

Резерв заявлених, але не виплачених збитків розраховувався на підставі попередніх оцінок відомих звернень (повідомлень) страхувальників про страхові випадки станом на 31.12.2019 року з урахуванням витрат на врегулювання таких збитків.

24.3. Резерв збитків, які виникли, але не заявлені

Резерв збитків, які виникли, але не заявлені, за договорами, укладеними за ОСЦПВВНТЗ *розраховувався ланцюговим методом (Chain Ladder)* та з обов'язкового страхування цивільної відповідальності оператора ядерної установки за ядерну шкоду, яка може бути заподіяна внаслідок ядерного інциденту, *методом прогнозної збитковості*

24.4. Резерв коливання збитковості та резерви катастроф

Зміни Резерву коливання збитковості (РКЗ) та Резерву катастроф (РК) протягом 2019 року

Інші резерви у капіталі	На 31.12.2019	Зміни протягом 2019 року	На 31.12.2018
РКЗ	2 940	2 940	-
РК	4 779	-5 198	9 977
Всього	7 719	-2 258	9 977

Резерв коливання збитковості та резерв катастроф відображається у власному капіталі звіту про фінансовий стан.

24.5. Оцінка адекватності сформованих страхових зобов'язань

Перевірка адекватності (відповідності) зобов'язань Страховика проводиться щоквартально на підставі та у відповідності до вимог п. 14 (b) Міжнародного стандарту фінансової звітності 4 (МСФЗ 4) актуарієм Птуха Ю.О.

Перевірка адекватності (відповідності) зобов'язань Страховика здійснюється за допомогою **Тесту перевірки відповідності зобов'язань за страховими договорами (LAT - Liability Adequacy Test)** (надалі по тексту – **Тест**). Даний Тест проводиться з метою перевірки достатності зобов'язань за страховими договорами з застосуванням поточних оцінок майбутніх грошових потоків за страховими контрактами, з врахуванням витрат на врегулювання збитків, відстрочених аквізиційних витрат і відповідних нематеріальних активів.

Мінімальні вимоги Тесту наступні:

- А) Тест розглядає та застосовує поточні оцінки контрактних фінансових потоків за договорами страхування та пов'язаних фінансових потоків, таких як витрати на врегулювання збитків;
- Б) У разі якщо тест показує недостатність у покритті відповідальності, на суму даної недостачі формується резерв непередбачуваного ризику.

Термін «поточні оцінки» визначає оцінки, що базуються на припущеннях, які щорічно переглядаються відповідно до наявної інформації.

У разі виявлення будь-якої недостачі величини зобов'язань, вона має бути віднесена до прибутку або збитку, насамперед шляхом встановлення забезпечення втрат, визначених Тестом (недостатність премії). Таке забезпечення може бути визначене як **Резерв непередбаченого ризику**.

Тест проводиться окремо по кожному виду страхування. Тест проводиться шляхом порівняння величини страхових зобов'язань Страховика (Резерву незароблених премій), сформованих на 31.12.2019 року, з майбутніми грошовими потоками за діючими на 31.12.2019 року страховими договорами, що включають майбутні страхові виплати, витрати на врегулювання цих збитків, відстрочені аквізиційні витрати.

Майбутні страхові виплати оцінюються як (Резерв незароблених премій) × (Коефіцієнт збитковості).

Найефективнішою оцінкою величини коефіцієнта збитковості (очікуваного рівня збитковості) є значення поточної збитковості. За поточний рівень збитковості приймалося значення збитковості за останні чотири звітні квартали. Показник збитковості дорівнює відношенню, в чисельнику якого знаходиться величина понесених за період збитків, а в знаменнику – величина заробленої за період страхової премії. Понесені збитки за період визначаються сумою здійснених страхових виплат, приростом за період резерву заявлених, але не виплачених збитків (RBNS), та приростом за період

резерву збитків, що виникли, але не заявлені (IBNR). Для розрахунку IBNR застосовувалися методи, передбачені «Правилами формування, обліку та розміщення страхових резервів за видами страхування, іншими, ніж страхування життя», а саме: у разі достатнього обсягу даних щодо сплати (розвитку) збитків - модифікація ланцюгового методу (Chain Ladder).

Витрати на врегулювання збитків включаються до складу резерву заявлених, але не виплачених збитків, та резерву збитків, які виникли, але не заявлені. Величина витрат на врегулювання збитків дорівнює 3% від сукупного резерву збитків.

Аквізиційні витрати враховують відстрочені комісійні витрати. Окремо враховуються також адміністративні витрати по управлінню укладеними договорами страхування.

З метою формування відстрочених аквізаційних витрат (BAV) за видом страхування ОСЦПВВНТЗ застосовується метод розрахунку, передбачений Методикою формування страхових резервів за видами страхування, іншими, ніж страхування життя від 17.12.2004 року №3104 зі змінами та доповненнями (надалі по тексту-Методика). Розмір BAV визначається як добуток РНП на частку аквізаційних витрат у страховій премії по виду ОСЦПВВНТЗ: (Резерв незароблених премій) x (аквізаційні витрати) / (Страхові платежі). Частку аквізаційних витрат у страховій премії вираховано на підставі результатів річної звітності за 2018 рік як співвідношення показника «Витрати, пов'язані з укладанням та пролонгацією договорів страхування (аквізаційні витрати) / у тому числі: на агентські винагороди» та показника «Валові надходження страхових платежів (премій, внесків)», що дорівнює $10\,507,0 / 82884,6 = 0,127$. Тоді BAV для ОСЦПВВНТЗ можна оцінити в розмірі $17\,261,66 \times 0,127 = 2\,192,23$ тис. грн.

Резерв непередбаченого ризику формується (є додатнім) тільки тоді, коли резерву незаробленої премії недостатньо для забезпечення майбутніх грошових потоків за договорами страхування. В іншому випадку (якщо зазначених резервів цілком достатньо для виконання Страховиком своїх зобов'язань по сформованому страховому портфелю), **Резерв непередбаченого ризику** приймається рівним нулю.

Таким чином, розрахунок **Резерву непередбачуваного ризику** може бути представлений наступною формулою:

$$PNP = \text{Max}\{-(\text{РНП} - K3 \times \text{РНП-BB3} - \text{BAV}); 0\},$$

де:

PNP - Резерв непередбачуваного ризику (URR, Unexpected Risk Reserve)

РНП - Резерв незароблених премій (UPR, Unearned Premium Reserve)

K3 - Коефіцієнт збитковості (L.R., Loss Ratio)

BB3 - Витрати на врегулювання збитків

BAV - Відстрочені аквізиційні витрати (DAC, Deffered Acquisition Cost) та адміністративні витрати по управлінню укладеними договорами.

Розрахунки проводились по кожному виду страхування та для всього портфеля договорів Страховика.

За результатами тесту нестача величини зобов'язань по жодному з видів страхування не виявлено.

Резерв непередбачуваного ризику приймається рівним нулю.

За результатами тесту актуарієм було зроблено висновок, що величини сформованих Страховиком зобов'язань (страхових резервів) цілком достатньо для забезпечення майбутніх грошових потоків за діючими на 31.12.2018 року страховими договорами по всіх видах страхування.

Компанією розроблена та затверджена Головою правління 08.01.2019р. Внутрішня політика з формування технічних резервів, яка встановлює склад, методи розрахунку та порядок формування технічних резервів та частки перестраховиків у технічних резервах за договорами страхування, співстрахування та перестраховування. З 28 грудня 2019р. затверджена і введена дію нова редакція Внутрішньої політики.

25. РЕЗЕРВИ ЗІ СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ

Страхові резерви на 31 грудня 2019 року представлено наступним чином:

	Валова сума	Частка перестраховика	Чиста сума
Резерв довгострокових зобов'язань (математичний резерв)	163	-	163
Резерв належних виплат у тому числі:	33	-	33
Резерв заявлених але не врегульованих збитків	33	-	33
Резерв збитків, що виникли, але не заявлені	-	-	-
Усього страхових резервів	196	-	196

тис. грн.

Страхові резерви на 31 грудня 2018 року представлено наступним чином:

	Валова сума	Частка перестраховика	Чиста сума
Резерв довгострокових зобов'язань (математичний резерв)	3 441	(150)	3 291
Резерв належних виплат у тому числі:	333	-	333
Резерв заявлених але не врегульованих збитків	333	-	333
Резерв збитків, що виникли, але не заявлені	-	-	-
Усього страхових резервів	3 774	(150)	3 624

тис. грн.

Тест на адекватність зобов'язань

Згідно «Методичних рекомендацій щодо застосування міжнародних стандартів фінансової звітності для страхових компаній в Україні» та Міжнародного стандарту фінансової звітності 4 (IFRS 4) Компанія проводить оцінку адекватності визнаних ним страхових зобов'язань – резервів зі страхування життя.

Методичний підхід відносно тестування адекватності резервів довгострокових зобов'язань, що створюються Компанією по договорах страхування життя, полягає в оцінюванні справедливої вартості зобов'язань Компанії по цих договорах страхування і порівнянні отримуваної оцінки з величиною сформованих на звітну дату резервів довгострокових зобов'язань після зменшення їх на суму відкладених аквізичних витрат за вирахуванням витрат, що були враховані при модифікації резерву нетто-премій. Резерв заявлених та неврегульованих збитків не підлягає переоцінці, оскільки суми зарезервовані до виплати являються остаточними, та очікується погашення усіх вимог протягом року.

Результат тесту адекватності сформованих резервів довгострокових зобов'язань, виконаний актуарієм Кучук-Яценко С.В. (свідectво про право займатися актуарними розрахунками та посвідчувати їх, реєстраційний номер 01-020 від 11.08.2016 року) засвідчує, що сформовані резерви цілком достатні для покриття зобов'язань за договорами, що діють на 31.12.2019 року.

26. ВИТРАТИ З ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК

Витрати на оподаткування валових доходів від операційної та іншої діяльності протягом 2019 та 2018 роки:

Найменування статті	2019р.	2018р.
Прибуток (збиток) до оподаткування	(9 443)	(13 697)

тис.грн.

Поточний податок на прибуток (згідно ПКУ за декларацією)	(6 525)	(6 808)
Зменшення (збільшення) ВПА	-	-
Збільшення (зменшення) ВПЗ	-	-
Усього витрати з податку на прибуток	(6 525)	(6 808)
Прибуток (збиток) поточного року	(15 968)	(20 505)

27. СТРАХОВІ ВИПЛАТИ

Здійснення страхових виплат і виплата страхового відшкодування здійснюється згідно з договором страхування або законодавством на підставі заяви страхувальника (його правонаступника або третіх осіб, визначених умовами страхування) і страхового акта (аварійного сертифіката), який складається страховиком або уповноваженою ним особою (аварійним комісаром) у формі, що визначається страховиком.

Аналітичний облік страхових виплат і виплата страхового відшкодування здійснюється за кожною претензією в межах кожного виду страхування.

Страхові виплати за видами страхування, крім страхування життя, за 2019-2018 роки.

тис. грн.

Види страхування	Страхові виплати 2019 рік	Страхові виплати 2018 рік	Зміни
Страхування від нещасних випадків	889	1 026	-137
Медичне страхування (безперервне страхування здоров'я)	6 167	4 170	1 997
Страхування наземного транспорту, крім залізничного	35 289	33 303	1 986
Страхування вантажів та багажу	507	23	484
Страхування від вогневих ризиків та ризиків стихій	42	5 786	-5 744
Страхування майна	2 686	2 018	668
Страхування ЦВ власників наземного транспорту (вкл. відповід.перевізника)	518	523	-5
Страхування відповідальності перед третіми особами	159	24	135
Страхування кредитів (у т.ч. відповідальності позичальника за непогашення кредиту)	-	-	-
Страхування фінансових ризиків	-	-	-
Страхування медичних витрат (добровільне)	1 346	1 060	286
Страхування сільськогосподарської продукції	-	-	-
Особисте страхування від нещасних випадків на транспорті	-	-	-
Авіаційне страхування цивільної авіації	-	89	-89
ОСЦПВВНТЗ За звичайними договорами	43 239	41 932	1 307
ОСЦПВВНТЗ За додатковими договорами	-	-	-
Страхування ЦВ оператора ядерної установки за шкоду	-	-	-
Страхування предмета іпотеки від ризиків випад.знищ., випад.пошкодж. або псування	2	538	-536
Загалом	90 844	90 492	352

Максимальна страхова виплата за окремим страховим випадком протягом 2019 року:

Страхування від нещасних випадків 20 тис. грн.

Медичне страхування (безперервне страхування здоров'я) 110 тис. грн.

Страхування наземного транспорту (крім залізничного) 1 680 тис. грн.

Страховання вантажів та багажу (вантажобагажу) 507 тис. грн..
Страховання від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ 15 тис. грн
Страховання майна (іншого, ніж передбачено пунктами 7-12) 777 тис. грн.
Страховання цивільної відповідальності власників наземного транспорту (включаючи відповідальність перевізника) 88 тис. грн.
Страховання відповідальності перед третіми особами 56 тис. грн.
Страховання медичних витрат (добровільне) 414 тис. грн.
Авіаційне страхування 89 тис. грн.
Страховання цивільної відповідальності власників транспортних засобів (за внутрішніми договорами) 223 тис. грн.
Страховання предмета іпотеки від ризиків випадкового знищення, випадкового пошкодження або псування 3 тис. грн.
Страховання медичних витрат (добровільне) 332 тис. грн.

Чисті понесені збитки за страховими виплатами за договорами страхування життя

тис. грн.

	2019 рік	2018 рік
Викупні суми при розірванні договорів страхування життя	175	0
Збитки по дожиттю	954	375
Збитки за іншими договорами страхування	0	30
Всього страхових виплат	1 129	405
Частка виплат по ризиковим складовим, компенсовані перестраховиками	0	0
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	1 129	405

28. ПОВ'ЯЗАНІ СТОРОНИ

До пов'язаних сторін або **операцій** з пов'язаними сторонами, як зазначено у МСБО 24 «Розкриття інформації про пов'язані сторони», відносяться:

а) Фізична особа або близький родич такої особи є зв'язаною стороною із суб'єктом господарювання, що звітує, якщо така особа:

i) контролює суб'єкт господарювання, що звітує, або здійснює спільний контроль над ним;

ii) має суттєвий вплив на суб'єкт господарювання, що звітує;

iii) є членом провідного управлінського персоналу суб'єкта господарювання, що звітує, або материнського підприємства суб'єкта господарювання, що звітує.

б) суб'єкт господарювання є зв'язаним із суб'єктом господарювання, що звітує, якщо виконується будь-яка з таких умов:

i) суб'єкт господарювання та суб'єкт господарювання, що звітує, є членами однієї групи (а це означає, що кожне материнське підприємство, дочірнє підприємство або дочірнє підприємство під спільним контролем є зв'язані одне з одним);

ii) один суб'єкт господарювання є асоційованим підприємством або спільним підприємством іншого суб'єкта господарювання (або асоційованого підприємства чи спільного підприємства члена групи, до якої належить інший суб'єкт господарювання);

iii) обидва суб'єкти господарювання є спільними підприємствами однієї третьої сторони;

iv) один суб'єкт господарювання є спільним підприємством третього суб'єкта господарювання, а інший суб'єкт господарювання є асоційованим підприємством цього третього суб'єкта господарювання;

v) суб'єкт господарювання є програмою виплат по закінченні трудової діяльності працівників або суб'єкта господарювання, що звітує, або будь-якого суб'єкта господарювання, який є зв'язаним із суб'єктом господарювання, що звітує. Якщо суб'єкт господарювання, що звітує, сам є

такою програмою виплат, то працевластувачі-спонсори також є зв'язаними із суб'єктом господарювання, що звітує;

vi) суб'єкт господарювання перебуває під контролем або спільним контролем особи, визначеної в пункті а);

vii) особа, визначена в пункті а)і), має значний вплив на суб'єкт господарювання або є членом провідного управлінського персоналу суб'єкта господарювання (або материнського підприємства суб'єкта господарювання).

Власником істотної участі (у тому числі осіб, що здійснюють контроль за фінансовою установою) є:
-- Публічне акціонерне товариство «Закритий не диверсифікований корпоративний інвестиційний фонд «Каскад-Інвест» (код за ЄДРПОУ 35676886, місцезнаходження: 01032, місто Київ, вул. Саксаганського, буд. 115-А), який володіє 50 % акцій у статутному капіталі Страхової компанії «БРОКБІЗНЕС».

- Компанія «БОСАІНВЕСТ ЛІМІТЕД» (реєстраційний номер HE295169, місцезнаходження: 2035, Кіпр, м. Нікосія, вул. Ставру, буд.56, оф.104), який володіє 49,997276% у статутному капіталі Страхової компанії «БРОКБІЗНЕС»

Страхова компанія «БРОКБІЗНЕС» володіє 99,98 % акцій у статутному капіталі Страхової компанії «БРОКБІЗНЕС-ЖИТТЯ».

ПАТ «ЗНКІФ «КАСКАД-ІНВЕСТ», володіє 89,92258 % акцій у статутному капіталі Страхової компанії «Парасоль»

Найменування (для юридичних осіб), прізвище, ім'я та по батькові (для фізичних осіб)	Розмір часток (паїв, акцій), якими володіє, управляє чи користується суб'єкт господарювання або стосовно якого інший суб'єкт господарювання володіє, управляє чи користується		
	%		Назва суб'єкта господарювання
	2019р.	2018р.	
1	2		3
ПАТ «ЗНКІФ «КАСКАД-ІНВЕСТ»	50,00 %	50%	Приватне акціонерне товариство «Страхова компанія «БРОКБІЗНЕС»
Компанія «БОСАІНВЕСТ ЛІМІТЕД»	49,997276%	-	Приватне акціонерне товариство «Страхова компанія «БРОКБІЗНЕС»
Юдіна Ольга Олександрівна	100%	-	Компанія «БОСАІНВЕСТ ЛІМІТЕД»
ПАТ «ЗНКІФ «КАСКАД-ІНВЕСТ»	89,92258 %	89,92258%	Приватне акціонерне товариство «Страхова компанія «Парасоль»
Хомутиннік Світлана Вікторівна	10,051613%	10,051613%	Приватне акціонерне товариство «Страхова компанія «Парасоль»
Страхова компанія «БРОКБІЗНЕС»	99,98 %	99,98%	Приватне акціонерне товариство «Страхова компанія «БРОКБІЗНЕС-ЖИТТЯ»
Страхова компанія «БРОКБІЗНЕС-ЖИТТЯ»	-	34,84%	ТОВ «ФІНАНСОВА КОМПАНІЯ «БЛК»
Хомутиннік Віталій Юрійович	98,0878%	98,0878%	ПАТ «ЗНКІФ «КАСКАД-ІНВЕСТ»

У 2019 р. Наглядова Рада Страхової компанії «БРОКБІЗНЕС» мала наступний склад:

Голова Наглядової ради – Тараненко Ярослав Олександрович;

Член Наглядової ради – Шахновський Анатолій Євгенович;

Член Наглядової ради – Беркун Олександр Якович;

Член Наглядової ради – Круторогов Артем Сергійович;

Членами Правління Страхової компанії «БРОКБІЗНЕС» затвердженні наступні особи:

Голова Правління - Арбузіна Вікторія Олександрівна (по 11.12.2019р.);
Красноруцький Петро Володимирович (з 12.12.2019р.);
Член Правління –Горельцев Андрій Володимирович (по 17.06.2019р.);
Член Правління – Окара Іван Валерійович;

Залишки за операціями з пов'язаними особами станом на 31 грудня 2019 року

тис. грн.

Найменування статті	Асоційовані особи	Дочірнє підприємство	Члени Наглядової ради та провідний управлінський персонал
Необоротні активи			
Запаси			
Дебіторська заборгованість			-
Фінансові інвестиції	18 633	22 995	
Зобов'язання			

Операції зі пов'язаними особами здійснювались за звичайними цінами

тис. грн.

Найменування статті	Дочірнє підприємство	Компанія під спільним контролем	Члени Наглядової ради та провідний управлінський персонал
Доходи від продажу	2	9	94
Інші операційні доходи	1	48	0
Дохід від регресного права	0	0	0
Витрати на збут	0	16	0
Чисті понесенні збитки за страховими виплатами	0	0	11
Адміністративні та інші операційні витрати	0	173	0
Заробітна плата, ЄСВ та інші виплати	0	0	832

Колегіальним виконавчим органом Страхової компанії «БРОКБІЗНЕС-ЖИТТЯ», який здійснює управління поточною діяльністю, є Правління.

Кількісний склад Правління Компанії протягом 2019 року представлений одноособово Головою Правління.

Протягом 2019 року відбулися зміни Голови Правління Компанії:

- з 01.01.2019 р. по 11.12.2019 року Голова Правління - Арбузіна В. О.;
- з 12.12.2019 р. на наступний п'ятирічний строк Голова Правління – Красноруцький П.В. згідно рішення позачергових загальних зборів Компанії Протокол №12/12 від 12.12.2019р.

Залишки за операціями з пов'язаними особами станом на кінець 31 грудня 2019 року

Рядок	Найменування статті	Материнська компанія	Компанії під спільним контролем	Асоційовані особи	Провідний управлінський персонал
1	2	3	4	5	6
1	Необоротні активи	-	-	-	-
2	Запаси	-	-	-	-
3	Дебіторська заборгованість	1	-	-	-
4	Фінансові інвестиції	-	-	-	-
5	Зобов'язання	-	-	-	-

Доходи та витрати за операціями з пов'язаними сторонами за 2019 р.

Рядок	Найменування статті	Материнська компанія	Компанії під спільним контролем	Асоційовані особи	Провідний управлінський персонал
1	2	3	4	5	6
1	Доходи від продажу	-	-	40 000	-
2	Комісійні доходи	-	-	-	-
3	Інші операційні доходи	-	-	-	-
4	Адміністративні та інші операційні витрати	9	-	20 907	63
5	Витрати на придбання	-	-	20 000	-

Операції зі пов'язаними особами здійснювались за звичайними цінами.

29. ПОТЕНЦІЙНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Податкова система

В даний час в Україні діє ряд законів і нормативних актів щодо різних податків і зборів, які утримуються як державними, так і місцевими органами влади. Закони, які регулюють нарахування і виплату податків і зборів, часто змінюються, їх положення не завжди до кінця відпрацьовані. Також немає достатньої кількості судових прецедентів за рішенням таких проблем. Часто існують різні точки зору щодо тлумачення правових норм різними органами, що породжує загальну невизначеність і створює приводи для конфліктних ситуацій. Перераховані чинники визначають наявність в Україні податкових ризиків значно більших, ніж ті, які існують в країнах з розвиненішою податковою системою.

Група періодично переглядає ризик виникнення додаткових зобов'язань по податках і відображає їх в своїй звітності по методу нарахувань.

Юридичні зобов'язання

В ході звичайної діяльності Група має справу з судовими позовами і претензіями. Керівництво Групи вважає, що максимальна відповідальність за зобов'язаннями, які можуть бути наслідком позовів і претензій, у разі виникнення, не матиме істотного впливу на фінансовий стан або результати майбутніх операцій Товариства, але прийнято рішення про формування резерву під забезпечення інших виплат і платежів. Станом на 31.12.2019р. під Забезпечення інших виплат і

платежів сформовано у розмірі 485 тис. грн.

30. ОЦІНКА СПРАВЕДЛИВОЇ ВАРТОСТІ

Оцінка справедливої вартості ґрунтується на існуючих фінансових інструментах без оцінки вартості очікуваної майбутньої діяльності та вартості активів і зобов'язань, що не вважаються фінансовими інструментами. Крім того, не був врахований ефект оподаткування сум, які можуть бути одержані в результаті реалізації нереалізованих прибутків і збитків, що може вплинути на оцінку справедливої вартості.

Справедлива вартість усіх короткострокових фінансових активів та зобов'язань оцінюється як така, що приблизно дорівнює їх балансовій вартості у зв'язку з їх короткостроковим характером та ринковими процентними ставками на кінець періоду.

31. ЦІЛІ ТА ПОЛІТИКА УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ

На ринки країн, які розвиваються, у тому числі України, впливають економічні, політичні, соціальні, правові та законодавчі ризики, які сильно відрізняються від ризиків країн із більш розвинутими ринками. Як уже траплялося у минулому, фактичні або очікувані фінансові проблеми або збільшення рівня очікуваних ризиків стосовно інвестицій в економіку країн, які розвиваються, можуть негативно вплинути на економіку та інвестиційний клімат в Україні.

Закони та нормативні акти, які регулюють ведення господарської діяльності в Україні, продовжують зазнавати стрімких змін. Податкове, валютне та митне законодавство України може тлумачитись неоднозначно, а інші юридичні та фінансові перешкоди лише додають свій внесок до переліку проблем, які стоять перед підприємствами, які на разі проваджують свою діяльність в Україні. Майбутній напрям розвитку України великою мірою залежить від економічної, податкової та кредитно-монетарної політики уряду, законів та нормативних актів, які приймаються, а також змін політичної ситуації в Україні.

Щодо залежності від законодавчих або економічних обмежень в діяльності можна визначити аспекти безпосередньо пов'язані із змінами чинного законодавства в галузі страхування, оподаткування, тощо.

До позитивних перспектив, наприклад, можна віднести нову редакцію Закону про страхування, яка передбачає реєстрацію страховиків виключно у формі акціонерного товариства, вводить класифікацію галузей та видів страхування відповідно до європейських стандартів, встановлює вимоги до платоспроможності страховика (враховуючи якість активів, системи управління та розкриття інформації) та вимоги до власників істотної участі та порядку набуття істотної участі у страховика.

Також проект передбачає створення інституту професійних перестраховиків, нові вимоги до корпоративного управління страховика, приводить вимоги до діяльності страхових брокерів у відповідність до міжнародних стандартів та встановлює обов'язок страховика проходити щорічний аудит у зовнішнього аудитора.

Новий Закон має врегулювати відносини між страховими компаніями та їхніми клієнтами, а також надати змогу професійним суб'єктам висловлювати свої побажання щодо державного регулювання ринку через саморегулятивні організації.

Прийняття нової редакції Закону дасть змогу залучити додатковий капітал для розвитку страхового ринку України, зміцнити ринкові засади діяльності учасників страхового ринку, підвищити якість страхових послуг, запобігти неплатоспроможності (банкрутству) страховиків, удосконалити систему моніторингу за діяльністю страховиків та інтегрувати страховий ринок до принципів та стандартів законодавства ЄС.

Політика управління ризиками

Управління ризиками професійної діяльності *Групи* засноване на принципах, основними із яких є:

Майновий ризик - ризик, пов'язаний із чутливістю вартості активів та зобов'язань страховика до коливання ринкових цін на нерухомість.

Ризик ринкової концентрації - ризик, пов'язаний із недостатньою диверсифікованістю портфеля активів або у зв'язку зі значним впливом одного або кількох емітентів цінних паперів на стан активів.

Ризики дефолту контрагента – ризик неспроможності контрагента (перестраховика, боржника та будь-якого дебітора) виконати взяті на себе будь-які договірні зобов'язання перед страховиком;

Ризик дефолту Страхувальника/Перестраховальника - ризик неспроможності Страхувальника/Перестраховальника виконати взяті на себе будь-які договірні зобов'язання перед Групою;

Ризик дефолту Перестраховика - ризик неспроможності Перестраховика виконати взяті на себе будь-які договірні зобов'язання перед Групою;

Ризик дефолту банку - ризик неспроможності банків виконати взяті на себе будь-які договірні зобов'язання перед страховиком;

Операційні ризики – ризик фінансових втрат страховика, що виникає через недоліки управління, процесів оброблення інформації, контролюваності, безперервності роботи, надійності технологій, а також помилки та несанкціоновані дії персоналу;

Ризик персоналу - ризик фінансових втрат Групи, що виникає через помилки та несанкціоновані дії персоналу;

Інформаційний ризик - ризик фінансових втрат страховика, що виникає в результаті недоліків надійності технологій;

Організаційний ризик - ризик фінансових втрат страховика, що виникає через недоліки управління, недосконалість бізнес процесів;

Правовий ризик - ризик втрат в результаті недотримання закону, ризик судових розглядів.

Ризики учасника фінансової групи – ризик негативного впливу на фінансовий стан страховика-учасника фінансової групи, викликаний погіршенням фінансового стану іншого учасника групи, до складу якої входить страховик;

Ризик ліквідності - ризик неспроможності страховика реалізувати активи для погашення зобов'язань точно на момент настання строку погашення.

Репутаційний ризик - ризик фінансових втрат страховика, що виникає через недовіру ринку до якості послуг.

Системний ризик – ризик неплатоспроможності одного або більше значних страховиків на ринку, що може призвести до маркетингового ризику або ризику репутації для інших страховиків (МТСБУ).

32. СУДЖЕННЯ ЩОДО ПЕРЕРАХУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ СКЛАДЕНОЇ НА 31.12.2019 РОКУ У ВІДПОВІДНОСТІ МСБО 29 «ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ В УМОВАХ ГІПЕРІНФЛЯЦІЇ»

МСБО 29 не встановлює абсолютного рівня, на якому вважається, що виникає гіперінфляція.

Показником гіперінфляції є характеристики економічного середовища в Україні, які включають таке (але не обмежуються таким):

а) основна маса населення віддає перевагу збереженню своїх цінностей у формі немонетарних активів або у відносно стабільній іноземній валюті. Суми, утримувані в національній валюті, негайно інвестуються для збереження купівельної спроможності;

б) основна маса населення розглядає грошові суми не в національній грошовій одиниці, а у відносно стабільній іноземній валюті. Ціни можуть також наводитися в цій валюті;

в) продаж та придбання на умовах відстрочки платежу здійснюється за цінами, які компенсують очікувану втрату купівельної спроможності протягом періоду відстрочки платежу, навіть якщо цей строк є коротким;

г) відсоткові ставки, заробітна плата та ціни індексуються згідно індексу цін;

г) кумулятивний рівень інфляції за трирічний період наближається до 100 % або перевищує цей рівень.

Кумулятивний приріст інфляції розраховується як добуток індексів інфляції за період, що складається з трьох останніх років, включаючи звітний. Відповідно офіційним даним Державної служби статистики України, показники інфляції за:

2017 рік - 113,7%,

2018 рік - 109,8%,

2019 рік – 104,1%.

Оскільки кумулятивний показник інфляції склав 130%, її приріст становить 30% і не дотягує до 100%.

Дані МВФ показують, що трирічні кумулятивні ексклаватори інфляції наявні, але немає значного перевищення рівня 100% станом на 31.12.2019 року. Аналіз макропоказників розвитку економіки України свідчать про зниження факторів кумулятивної інфляції на наступний 2020 рік. (Інфляційний звіт НБУ). Тобто, якісні показники підтверджують, що **Україна на 31.12.2019 року не є гіперінфляційною країною.**

Проаналізувавши інші критерії, ми вважаємо, що за показниками наведеними у підпунктах в) і г) параграфу 3 МСБО 29 економічний стан в Україні не відповідає ситуації, що характеризується гіперінфляцією. Швидке сповільнення інфляції у 2019 році дозволило НБУ змінювати облікову ставку 6 разів протягом року. Як наслідок, у 2019 році спостерігалось зниження відсоткових ставок за депозитами. Крім цього, індекс заробітної плати у 2019 році у червні, липні, серпні, грудні складав менше 100%. Також, не можна стверджувати, що продаж та придбання на умовах відстрочки платежу здійснюється за цінами, які компенсують очікувану втрату купівельної спроможності протягом періоду відстрочки платежу, тим паче, якщо цей строк є коротким.

Відмічаємо, що МСБО 29 має бути застосований з самого початку періоду, в якому існування гіперінфляції ідентифіковане. Станом на дату підписання фінансової звітності існування гіперінфляції в Україні не ідентифіковано.

Мінфін (головне міністерство із тлумачення стандартів бухобліку) із приводу застосування даного стандарту при складанні звітності за 2019 рік на дату підписання цієї звітності керівництвом Компанії не видав жодних нормативних або інших рекомендаційних документів.

Враховуючи вище наведене, нами прийнято рішення не застосовувати МСБО 29 «Фінансова звітність в умовах гіперінфляції».

Але протягом 2020 року ми будемо контролювати цю ситуацію та аналізувати як кількісні фактори кумулятивної інфляції, так і якісні макропоказники, що позитивно впливають на економічний розвиток, які, в свою чергу, є факторами, що впливають на зниження кількісних інфляційних складових.

33. НАЛЕЖНІСТЬ ЧЛЕНІВ ГРУПИ ДО ФІНАНСОВИХ ГРУП

Відповідно до розпорядження Нацкомфінпослуг від 14.02.2017 № 267 «Про визнання небанківської фінансової групи та погодження відповідальної особи»:

- визнано ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «БРОКБІЗНЕС» (код за ЄДРПОУ 20344871), ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «КОМПАНІЯ ЗІ СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ «БРОКБІЗНЕС» (код за ЄДРПОУ 35529829) та ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «ПАРАСОЛЬ» (код едрпоу 327171775) небанківською фінансовою групою «БРОКБІЗНЕС +», переважна діяльність у якій здійснюється фінансовими установами, нагляд за якими здійснює Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг:

35. ПОДІЇ ПІСЛЯ ЗВІТНОЇ ДАТИ

Подій після звітної дати та до дати затвердження фінансової звітності керівництвом, що могли б мати вплив на показники складеної фінансової звітності не було.

Голова Правління
Головний бухгалтер

П.В.Красноруцький

Л.В.Гутник